

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK január 14.

13. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Locarnó Dubrovnikban

A kisantant külügyminiszterinek esedékes találkozója megint elmarad. Ha valami akadály nem jön közbe, februárban ül össze a három állami külügyminisztere Dubrovnikban. A kisantant ma komoly hatalmi tényező Európában. Ha a három állam: SHS. királyság, Románia és Csehszlovákia közt vannak is érzelmi és érdekellentétek, ha ez a szövetség még nem is állotta ki az idők próbáját, Európa új rendjében az egységes kisantanttal számolni kell és számolnak is.

A diplomáciai tárgyalások még mindig titkosak és avatatlanok csak annyit tudnak a tárgyalások anyagáról s a tanácskozások lefolyásáról, amennyit jónak tartanak. Ma még nem tudjuk, hogy milyen okok tették szükségessé a három állam külügyminiszterének találkozását. Február végén Dubrovnikban, már a tavasz mosolyog. Az Adria partja gyönyörű, a tenger kék... A tenséges keret tehát emelni fogja a hangulat bensőséges voltát. Alig hisszük azonban, hogy csak az Adria, csak Dubrovnik szépsége vonzana annyira, hogy Beogradból, Bukarestből, Prágából odautazzanak a külügyminiszterek. Sokkal közelebb áll a valósághoz, ha feltesszük, hogy az európai politikában észlelhető irányváltozások a fontosak, amely szükségessé teszi, hogy a régi osztrák-magyar monarchián osztozó államok külügyminiszterei személyes megbeszélésre gyűljenek össze.

A legutóbbi kisantant konferencia Sinajában volt. A sinajai konferencia óta volt egy európai konferencia Locarnóban. Ez állítólag a bekülvénység szellemétette uralkodóvá Európa nyugatán. A háborús emlékek likvidálásában Locarnót tartják az első lépésnek.

Mi a locarnói konferencia hatásaiból mit sem érzünk. Ha most viszonylag csönd is van a kisebbségi politika frontján, azon a fronton, ahol a kisebbségek szenvednek és panaszkodnak, ez nem annyit jelent, hogy nincs ok a panaszra. Locarnó szelleme, amely megérett és megnyugvást parancsolt Európa számára, még nem ért el hozzánk. A gyűlölet, az elfogultság, a szenvedély és az elnyomásra való hajlandóság még ma is fontos tényezők a kormányzati politika kialakulására.

Nem szabad elfelednünk, hogy a kisantantot a békeszerződések megvédésének gondolata teremtette meg. Az az érdekközösség, hogy a békeszerződések folytán neki jutó területet mind a három állam békésen birtokolja. Tagadhatatlan, hogy a három állam szövetsége a volt monarchiából

alakult másik két állam: Ausztria és Magyarország ellen irányult. De a nagyantantot is a német revanspolitika elleni védekezés tartja együtt s a nagyantant mégis eljutott Locarnóig. Mi akadály lehet annak, hogy a dubrovnikai konferencia Locarnó szellemében alakítsa át a kisantant politikáját?

Ha igazak azok a sajtóközlemények, amelyek a dubrovnikai konferenciával kapcsolatban megjelentek, a frankhamisítással is foglalkozik a dubrovnikai konferencia. Szóba kerül a magyar helyzet is, amellyel szemben a kisantant politikája eddig is föltétlenül egységes volt. Hogy milyen fejleményei lesznek a frankhamisítási bűnügynök február 20-ikáig, azt ma még nem lehet tudni. A kisantant szempontjából azonban már ma megállapítható, hogy a magyar nép és a magyar állam távol áll ettől a bűnügtől. Meg lehet állapítani azt is, hogy eladósodott kártyások, elszánt

bravók ugrattak be jóhiszemű embereket irredenta jelszavakkal. Vitathatatlan, hogy amikor a harisítás bűne kiderült, azt nyomon követte az üldözés is.

Mi innen úgy látjuk, hogy ez a csunya bűnügy a magyar közszellem annyira óhajtott tisztuláshoz vezet. Az irredentizmus már nem szédíti többé Magyarországon az agyakat. Ez a bűnügy tehát nem lehet ok és jogcím arra, hogy Dubrovnikban, vagy Blédben, ahol a kisantant külügyminiszterei tanácskoznak, ne Locarnó szelleme diadalmaskodjék.

A külügyminiszteri tanácskozás eredményei elé várakozás és reménykedés tekint. Ha három állam vezető diplomatái ülnek össze tanácskozásra, bizni lehet abban, hogy az új, egészségesebb, békésebb európai szellem diadalmaskodik s ad irányt a kisantant új emberséges politikájának.

A pénzügyi bizottság elfogadta a postaügyi minisztérium költségvetését

A posta bevételei emelkednek, kiadásait csökkentik

A pénzügyi bizottság ülését délelőtt tíz órakor nyitotta meg Radonics Jovan elnök. Az ülés előtt a bizottság többségi tagjai konferenciát tartottak. A tanácskozás eredményeképp Gavrilovic Otto előadó több javaslatot terjesztett a bizottság elé személyi és dologi kiadások redukálásáról. Gavrilovic javaslatára törlik a plitviciai tavaknál felépítendő postahivatal négyszázezer dináros tételét, a beogradi vasuti postahivatal építésére előirányzott háromszázhatszázhatvan ezer dinárt, a szkopljai vasuti postahivatal építésére fölvett hatszáz ezer dináros tételt, a zagrebi postapalota építésére előirányzott tétel egymillió nyolcszáz ezer dináros második részletét, a beogradi postapalota nyolc és fél milliót kitevő költségelőirányzatát és egymillió nyolcszáz ezer dinárról egymillió százezer dinárra csökkentették a szisváki postahivatal felépítésére szánt hitelt. Egyéb tételékben még összesen három és fél millió dinárt törölt a bizottság a kiadási tételéből.

Pusenjak szlovén néppárti, Polics föderalista, Moszkovljevic földművespárti és Demetrovics független demokrata voltak az ellenzék szónokai.

Demetrovics indítványozta, hogy az egyes minisztériumok költségvetéseit csak akkor tárgyalják, ha azt a minisztérium teljes egészében betérjesztette. Radonics Jovan elnök kijelentette, hogy hozzájárul a javaslathoz, mire azt a bi-

zottság elfogadta.

Miletics Rada radikális további redukciót javasolt. Előterjesztésére elhatározták, hogy valamennyi helyettes postaigazgatói állást, több titkári és fogalmazói állást megszüntetnek és minden postaigazgatóságon több kisebb rangú tisztviselőt is elbocsájtanak. A dologi kiadásokat ötvenegy millióról harmincegy millióra redukálják.

A Vajdaságban redukció alá esik a noviszadi postaigazgatóságon a helyettes igazgatói, hat titkári és hét fogalmazói állás, elbocsájtanak husz irodatisztet és tíz szolgát és a napidíjasok száma összesen huszonhat lesz. Törölték a noviszadi vasuti igazgatóság építetelére előirányzott egymillió hitelt, a szuboticiai postapalota restaurálására javasolt 637 000 dinárt és a vajdasági telekvásárlásokra előirányzott egymillió kétszáz ezer dinárt ötszáz ezerrel szállították le.

A délutáni ülés

A pénzügyi bizottság délutáni ülésén Pusenjak szlovén néppárti tiltakozott a szlovéniai beruházások törlése ellen és követelte, hogy a szlovéniai helyi postai szükségletek részére magasabb összegeket irányozzanak elő a költségvetésben.

Demetrovics Juraj független demokrata kifejtette ezután beszédében, hogy ha a pénzügyi bizottság az egyes terek költségvetésében töréseket eszközöl és a kiadásokat azért redukálja, hogy a nép terheit könnyítse, akkor

ezzel elismeri a bizottság azt, hogy a tizenhárom milliárdos költségvetés nem felel meg a népgazdasági erejének és teherbírájának és ezzel a kormánytöbbség bizalmatlanságot szavaz az egyes reszort-minisztereknek és magának a kormánynak is. Rémítatott ezután arra, hogy a magánkezelésben levő postahivatalokat sürgősen állami kezelésbe kell venni, majd kérdést intézett a postaügyi miniszterhez aziránt, hogy a jóvátételi számla terhére milyen pos ai beruházásokat eszközöltek. Hangsúlyozta végül, hogy a posta a civilizáció fontos intézménye és ezért a postaügyi költségvetésben nem szabad a takarékosági rendszabályokat túlzott mértékben érvényre juttatni.

A pénzügyminiszter beszéde

Polics horvát föderalista, Moszkovljevic földművespárti, Kulovec néppárti és Ivics demokrata képviselők felszólalása után dr. Superina Benjamin posta- és táviratügyi miniszter válaszolt a vitában elhangzottakra. Elismerte, hogy a postai tarifa magas, de az állami szükségletek is nagyok. Megígérte, hogy a lehetőség szerint csökkenteni fogják a tarifát. Kijelentette, hogy a postaügyi minisztérium aktív és a bevétel nagyobb lesz az előirányzott 500 milliónál.

Felkiáltás az ellenzékéről: Azért, mert magas a tarifa!

Superina miniszter kijelentette ezután, hogy két év óta a postaügyi minisztérium semmit sem kapott a jóvátételi számla terhére. A beruházások redukciója semmiféle kárral nem jár és a személyi redukció azért is örvendetes, mert a tisztviselők ezental nyolc órát fognak dolgozni. A beruházási programját a redukció ellenére végre fogja hajtani. A postatakarékpénztár — mondotta — hivatása magaslatán áll és a jövőben a szövetkezeteknek is hitelt fog nyújtani. Az elmúlt évben harminc millió dinár volt a postatakarékpénztár tiszta jövedelme. A tisztviselő redukció folyamán az alkalmas és családostisztviselőket nem fogják elbocsájtani és általában szociális szempontok szerint fog eljárni.

Demetrovics Juraj: Így kellene eljárni a többi minisztériumnak is!

Superina miniszter kijelentette ezután, hogy eddig hat magánpostát vettek állami kezelésbe és még harmincat fognak átvenni. Foglalkozott ezután a levéltitok megsértésének kérdésével és hangsúlyozta, hogy ezt minden erejével meg fogja akadályozni. Igéretet tett arra is, hogy a személyi redukciót nem fogják pártiszempontra vezetni, majd hangoztatta, hogy a postaügyi és közlekedésügyi minisztérium konfliktusából

nem háramlott kár az országra. Beszédét azzal fejezte be, hogy a kormány teljesen stabil.

A pénzügyi bizottság ezután 16 szavazattal 7 ellenében elfogadta a posta- és távírdügyi miniszterium költségvetését, majd az ülést az elnök berekesztette. A legközelebbi ülés csütörtök délután négy órakor lesz, amikor a belügyi költségvetés tárgyalását kezdik meg.

Sztojadinovics és a hadiadósságok

Egyes beogradi estilapok hírdették, hogy Sztojadinovics pénzügyminiszter Párisban a hadiadósságok kérdésében semmi eredményt sem tudott elérni. Ezeket a közleményeket most hivatalosan megcáfolják. Sztojadinovics a francia pénzügyi kormánnyal már azért sem tárgyalhatott a hadiadósságokról, mert erre nem volt felhatalmazása, csupán előzetes megbeszéléseket folytatott. A pénzügyminiszter csupán amerikai útjáról való visszatérése után kezdi meg hivatalos tárgyalásait Párisban a hadiadósságokról, amikor már megkapja Beogradból a szükséges instrukciókat.

Nem hívták haza Pasicsot

Legutóbb olyan hírek terjedtek el, hogy külön udvari futárral sürgősen hazahívták Pasics Nikola miniszterelnököt Montecarlóból, ahová üdülni utazott. Ezt a hírt most hivatalosan megcáfolják és megállapítják, hogy Pasics hazahívása nem történt meg.

Január 20-án folytatják a jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalásokat

Ribarzs meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium nemzetközi osztályának főnöke konferenciára hívta össze a Magyarországgal folytatandó tárgyalásokra kiküldött delegáció tagjait, akikkel

a tárgyalások folyamán felmerülő kérdéseket beszélte meg. A jugoszláv-magyar kereskedelmi tárgyalásokat előreláthatólag január 20-án folytatják Budapesten.

Ugyancsak Ribarzs elnökletével konferenciát tartottak a külügyminisztériumban a nemzetközi

Duna-bizottság tagjai. A konferencián, amelyen résztvettek Mihajovics, Villan és dr. Szubotica Jován, az úgynevezett Heinzl-féle jelentést tárgyalták le, melyt a Duna-bizottság január 18-án Genfben összeülő konferenciája elé fognak terjeszteni.

Nem adtak adófizetési halasztást

Az összes kérvényeket elutasította a pénzügyminisztérium

Az adókirovás terén tapasztalható keserves igazságtalanságokat a pénzügyminisztérium azzal igyekezett enyhíteni, hogy ígéretet tett arra, hogy a hátralékos adók befizetésére halasztást ad s megengedi a részletekben való fizetést.

Ezt az ígéretet kapták a szuboticaiak is, akik számos memorandum s küldöttségek útján panaszkodtak, hogy a szubotica közgazdasági életre végzetes csapást jelent, ha öt-hat évre egyszerre kivett adót egy összegben kell befizetni. Szubotica mezőgazdaságát, kereskedelmét és iparát az is igen súlyosan érintette, hogy itt az adókat tulságos magas összegben állapították meg s az adókat a felebbezésekre való tekintettel be kell fizetni, mert különben nem adnak adóbizonnylatot.

A pénzügyminisztérium ígéretében bizva azok az adózók, akikre nézve anyagi megrázkódtatást okozott volna, ha az adójukat egy összegben, egyszerre kell befizetni, sorra beadták a részletfizetés és halasztás iránti kérvényüket. A kérvények elkészítése, felbélyegzése természetesen pénzbe került, de ezt a kis áldozatot mindenki szívesen meghozta, mert a kérvény beadását pusztán formalitásnak tekintette, annyira bizott abban, hogy a minisztérium az ígért kedvezményeket megadja. Abban is reménykedtek, hogy a részletfizetés ideje alatt elintézik az adófelebbezéseket is s így nem kell a követelt adót teljes összegben befizetni.

Szubotica adózóit most kellemetlen meglepetés érte. Két nap óta sorra érkeznek vissza a pénzügyminisztériumtól a felebbezések — elutasító határozattal.

Eddig egyetlen szuboticai adóköteles kérvényét sem intézték el kedvezően.

Senki sem kapott halasztást.

A pénzügyigazgatóság a minisztériumtól leérkező elutasított kérvényeket átteszi Szubotica város adóhivatalához s a miniszteri utasításnak megfelelően intézkedést kíván arra, hogy az adóhátralékokat haladéktalanul hajtsák be. A napokban már újra megkezdődtek az adóvégrehajtások.

Még kiszámíthatatlan annak a hatása, hogy mit jelent, ha most újra elkezdik tüzzel-vassal az adóbehajtást. Szubotica közgazdasági élete súlyos beteg s csak a legnagyobb kimélettől és tapintattól remélheti, hogy a súlyos betegséget kiheveri. Ma minden adós halasztást kér s minden hitelező kénytelen halasztást adni, csak hogy segítsen adóását megmenteni. Ugy látszik, hogy az állam a legtürelmetlenebb hitelező saját polgáraival szemben.

Éppen tegnap közölte a Bácsme gyei Napló, hogy Szubotican az elmúlt két évben, 1924. és 1925-ben állami és városi adó címén 102 millió dinárt fizettek be. Ebben az összegben nincsenek benne a fogyasztási adók, a vámok s azok az illetékek, amelyek lépten-nyomon felbukkannak s mindenkit sújtanak.

Szubotican tehát csak egyenes adóban minden teremtett lény, a koldusok, a csecsemők is, két év alatt átlag körülbelül 1500 dinárt fizetett be. Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy Szubotica világrekordot tart. Ennyi adó átlagosan fejünként sehol sem jut a polgárra.

Az, hogy a pénzügyminisztérium most egyszerre követeli be az elmaradt adókat, annyit jelent, hogy 1926. első pár hetében el kell érni ezt a hallatlan rekordot. Hogy Szubotica közgazdasági élete hogy bírja ki ezt a szédületes iramot, úgy látszik nem okoz gondot a pénzügyminisztériumnak.

Bűnszövetkezet fosztogatta a becskereki katonai raktárakat

Két katonát letartóztattak

Becskeréről jelentik: A becskereki rendőrség veszedelmes bűnszövetkezetet leplezett le. Jovanov Zsiva közkórházi szolgát letartóztatta a rendőrség, mer ellopta szobatársának óráját. Jovanov lakásán házkutatást tartottak és rengeteg katonai posztót, fehérneműt, bakkancsot és bőrt találtak nála. A szolgál azt mondta, hogy ezeket a holmikat Nisics Lázár és Rajkovic Blaskó katonák bízták rá megőrzés végett.

Később bevallotta Jovanov, hogy a két katona a becskereki katonai raktárból lopta a posztót és a többi holmit és neki értékesítés végett hozták el. Bevallotta, hogy már máskor is hoztak a katonák a raktárból szövetet, bőrt és fehérneműt, s eladták azokat és a pénzen megosztották. Emondotta még Jovanov, hogy tudomása szerint más katonák is állandóan fosztogatták a katonai raktárt.

A katonai hatóságok Nisics Lázárt és Rajkovic Blaskót letartóztatták és a rendőrséggel együtt folytatják a nyomozást a bűnszövetkezet többi tagjának kézrekerítésére.

Egy a sok közül

Irta: Baedeker

Élek barátom az államot, ezt a nagyon haláltan urat szolgálta, de aránylag korán, alig husz esztendői hivataloskodás után nyugdíjba ment. Ezt a búkszuszt megengedhette magának, mert csinos kis vagyont jussolt, amelynek a kamataiból szerényen meg lehetett élni, de ez a lépés egyszersmind szomorú kényelmetlenség is volt ránézve, mert szervi szivbaja-folytán évről-évre gyöngébbnek és fáradtabbnak érezte magát. Ha élni akart, nem szolgálhatott tovább.

A kicsi nyugdíjával akkor nagyon örült. Ez volt az a fölösleg, amelyre a művelt embernek nagyobb szüksége van mint a szükségesre... Ez az összeg igen jó tartalék lesz, — gondolta ő, — ha rendkívüli kiadások merülnek föl, s addig is éppen elegendő fürdői költségére. Öszinte örömet érzett s szinte töbzódott a jóleső érzésben, hogy ezentul nem kell minden nyáron szabadságot kérni a fölöttes hatóságától, s hogy a legközelebbi nyáron akkor utazhat Naulheimba, amikor neki tetszik, s nem amikor a fontoskodó főnöke azt a szolgálát érdekében a legalkalmasabbnak tartja.

De hát ember tervez és Vilmos császár (vagy az Isten tudja ki) végez. Élek nem jutott el többé a gyógyítható szívek fürdőjébe. Épp, amikor indulni akart, jelent meg az általános mozgósítási parancs.

— Ilyen válságos időben a legjobb, hogy legalább a legkevésbé rossz ott-

hon, — gondolta s itthon maradt.

Ne, valami szerfölött jó itthon se volt, de csodálatos, mennyit bír ki az ember, még a szivgyöngye is, ily gonosz időkben! Élek még most is szenved, Élek még most is él. Természetesen nyomoruságban, mint annyian, akiket a Háború, ez a nagy Ellenség, levert a lábáról.

Eleinte csak megvolt a jó ember. A helyzete nem mutatkozott mingyárt vlgasztalannak, de pár év múlva — még vigama dühöngött a háború és ömlött-onlott mindenfelé a becses fiatal vér — nyugtalanító s az összecimlás után kétségbeesítő lett. A jobb élethez szokott ember nélkülözni kezdett s a nyugdíja arra se volt elég, hogy naponta legalább egyszer jólakihasson. A vagyona pedig időközben eltűnt mint a tavalyi hó, s a papirjai annyit se értek, mint ha szüzek volnának a rajtuk pompázó szép rézmetszetektől és litográfiáktól. Évek óta fölösleges butorainak, könyveinek, szőnyegeinek és képeinek az árából tengődik. Egy pár szépnyomásu Aldus-ból s egy Iványi Grünwald-tájképből élt az utóbbi fél évben.

Találkoztam vele a napokban, s kértem tőle:

— Hogy vagy

Ostoba kérdés volt, belátom. Ezt csak attól szabad kérdezni, akinek módjában áll azt válaszolni rá: «Köszönöm a szives érdeklődését, jól érzem magam». Ebben az esetben, fájdalom, ily megnyugtató feleletre nem számíthattam. De hát mit csináljak? Elszóltam magam, a helytelen, időtlen és tapintatlan kérdés kirepült a számon, mint már annyi ostobaság, —

vissza nem szívhattam. Tőlem is kérdezik ezt sokan minden kilátás nélkül arra, hogy így felelhessek: «Köszönöm, jól».

Élek szerencsére nem apprehendált meg. Sokkal szerencsétlenebb, sem-hogy apprehenzió lenne. Nem is csodálkoztam. A kérdést komolyan vette, s így szólt:

— Köszönöm a kérdéset. Azt is feltehetném rá, hogy úgy vagyok, mint a kutya a kutban, egér a templomban, mint Máriusz Karthágó romjain, mint halálos beteg, mint egy vagyombukott vagy hajótörött. Mindezt válaszolhatnám, sőt némi kereséssel találnék még néhány többé-kevésbé találó hasonlatot, de kénytelen vagyok az igazsághoz híven bevallani: úgy érzem magam, ahogy amerikai párbaj előtt szokta érezni magát az ember.

— Nem értem.

— Nos, igen. Te ismered a helyzetemet, amelyet előttem időnkint a barátság teljes őszinteségével feltártam. Csak addig élhetek, míg az a kis pénzösszeg, amelyet a nélkülözhető dolgaimból kiáruktam, el nem fogy egészen. Most már a vége felé tartok, — már nincs semmim, amit pénzzé lehetne tenni. Közeledik a vég. A barátaimtól nem tartathatom el magam, ez nagyon is keserű kenyér volna, annyi érdemem pedig nincs, hogy az állam fölemeje az ő szerény és szegény nyugdíjasának az illetményeit. Az állam is bajokkal küzd, nehezen él meg, s ő meg én nem segíhetünk egymáson... Világosan áll tehát előttem az életlátár, az utolsó száz dinár. Ha ezt folyótottam, akkor... Akkor — ha csak előbb meg nem öl a

sokat szenvedett rossz szívem — a magam ügyetlen kezétől kell elpusztulnom, mint az amerikai párbaj fekete golyót huzott lőcsének (vagy bolondjának), azzal az eltéréssel, hogy míg a feketegolyós bajvivónak biztos terminusa van, ameddig a másvilágba kell zónázni, nekem akkor kell odakéjtanom a szabadjeggyemmel, amikor az utolsó bankjegyemet költöttem el kenyérrre, főzeldkre, tejre, digitálisra... Minden a drágaságtól függ. Ha ez növekszik, akkor közelebb jön ez az időhatár, ha a főkapitány ur bölcs intézkedésére csökkenni kezd, akkor eltávolodik. Persze, csak nagyon kevéssé, mert a drágaság nem csökkenhet oly tempóban és abban az irányban, amelyben magasra szokott... De bármiképpen alakuljanak az árviszonyok, még élek egy ideig... Azért hát nem bucsuzok. Nem mondom, hogy: Isten Veled, hanem egyelőre azt, hogy: a viszontlátásra. Reméltem, még találkozunk...

Elment nagy sietve. Gyorsabban, mint szivbajosoknak járni tanácsos.

Azóta nem láttam. Vajon mennyi pénze van még? Hány százdináros fekszik a fiókjában? Mikor váltja föl az utolsó? Meddig élhet még a feketegolyós ember?

S vajon hány ily áldozata van a nagy időnek, amelynek átkát a közünk a legboldogabb is érzi? Hányan szédülnek hasonló kétségek és kétségbeesések közt az utcákon, tudva vagy nem tudva, hogy zsebükben a sötét golyó, amely a végítéletüket jelenti? Hány ily elítelt surran el mellettünk, sokkal szánandóbb azoknál, akik elesnek a harcmezőkön? Vajon hány?

KISEBBSÉGI ÉLET

Komáromban most egészítik ki a választói névjegyzéket. A magyar nemzeti párt szülőföldjén tagját jelentette be a lajstromokat módosító városi hivatalnak, mely két nap múlva közölte, hogy valamennyi ellen kifogást emeltek azon a címen, hogy állampolgárságuk nincs rendben. A felszólamlási bizottság azonban a kifogásokat elvetette és a magyar szavazókat bent hagyta a névjegyzékekben nagy hosszúságúra a cseh nacionalistáknak.

A csucsai paktum revíziójáról újból sokat írnak a lapok Erdélyben. Goga Octavian, az Avarescu-párt egyik vezetője a revízióról a következőket mondja: »A paktumokat sohasem lehet a dogmákkal fogni egy kalap alá. Lehet, hogy megegyezéses alapon változásokat eszközölünk a paktum egyes pontjain. De kevesebb jogadásra, mint amennyit a paktumban biztosítottunk a kisebbségeknek, mi nem törekszünk. A paktum revíziója különben is csak akkor lenne aktuális, ha kormányra kerülünk; az előtt nem. Én a paktumot olyan időben kezdeményeztem a magyarokkal, amikor egy ilyen lépés egyáltalán nem volt még opportunus. Akkor a parlamenti támadások egész sorozatát változtatta ki ez a lépésünk. De én álltam a támadásokat, megmondtam nyíltan, igenis paktumot kötöttem a magyarokkal, de hogy ennek a paktumnak lényegét mikor közlöm, azt bízzák csak a mi belátásunkra. Azóta változtak az idők. Utilitárius szempontokból a kormány is tárgyalt a romániai magyarsággal. De elvált: vajon a nemzeti-párt barátsága ér-e többet, akik Gyulafehérvárt nem tartották be a Consiliul Dirigen idején, vagy a liberálisok barátsága, akiket jól ismerhetünk, avagy a miénk, akik komolyan vesszük ígéreteiket.

A kolozsvári ügyvédi kamarában most folytatók le a választásokat, melyen a magyarok és a kormánypárti románok közös listával vettek részt. A lista nagy többséggel győzött: az ellenzék alig kapott huszontöt szavazatot. A kamara elnöke dr. Luciu János lett. A választmányba négy magyar ügyvéd került: dr. Abrudbányai Géza, Sr. Szilái István, dr. Tauber Parkas, dr. Fischer Tivadar.

A kisebbségi sorsnak ismét halottja van: hősi halottja, egy katonája. Sziláki József udvardi magyar legény Vissokymetóban szolgált. A bevonulás után több ízben jelentkezett orvosi vizsgálatra és a katonaeorvosnak fájdalomról panaszkodott. Az orvos, aki a legényről nem tudott beszélni, minden esetben azzal utasította vissza az orsónak és egészségesnek látszó fiút, hogy nincs semmi baja. Az önértékében megbántott legény nem is mert többé orvosi vizsgálatra menni. Újévkor szabadságot kapott és haza ment Udvardra, ahol hirtelen rosszul lett. Bevitték az újvári kórházba és megoperálták, de már nem tudtak rajta segíteni, a huszéves legény kiszorodott. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy elhanyagolt vakbélgyulladás idézte elő a halált, amennyiben a gyulladás átterjedt a belekre és a szegény fiú halálát okozta.

A szlovenszói kommunisták végrehajtó-bizottsága a Rudé Pravoban foglalkozik Szlovenszók autonómiájának kérdésével és elfogadhatatlannak tartja úgy Hlinka, mint Kramár autonómia-tervezetét, mert az utóbbi a centralista uralom és a bürokratikus diktatúra megerősödését jelentené. Hlinka autonómiaja pedig a nagybirtokos és abur-

zsoák érdekeit szolgálja. A kommunista párt központi végrehajtó bizottsága ezekkel az autonómia-tervezetekkel szemben a következő konkrét követeléssel áll elő: At kell szervezni az önkormányzatot, meg kell szüntetni a bürokratikus rendszert és a választás-rendszert; el kell ismerni minden pol-

gárnak az állampolgárságát, aki 1918 óta Szlovenszók él; be kell szüntetni Szlovenszók iparának leépítését; fel kell menteni a munkásságot, a szegény földművesnépet és a kisparaszokat az adók fizetése alól és a nagybirtokokat fel kell osztani a minstelen földigénylők között.

Luther kapott megbízást az új német kormány megalakítására

A szociálisták miatt felbomlott a nagykoalíció

Berlinből jelentik: A szociáldemokrata-párt határozata, melyben kijelentette, hogy a néppárt reakciós magatartása miatt nem vesz részt a nagykoalícióban, igen súlyos helyzetet teremtett. A pártok részére ezután csak az a régi megoldás marad, hogy a koalícióba, ha lehet, bevonják a német nemzetieket, akik bár még mindig igen hangosak, valószínű, hogy némi engedményekért ismét vállalnák a kormányban a felelősséget.

Hindenburg elnök, aki mindenáron

középpártokból akarja a kormányt megalakíttatni, kedden délelőtt fogadta Felrenbach centrum és Koch demokrata

vezéreket.

akik közölték az elnökkel, hogy a nagy koalíciót milyen okokból nem lehetett összehozni. Hindenburg hangsúlyozta, hogy az új kormány csak középpártokból alakulhat meg, mert azt a politikát, amit Németország megkezdett, csak a reális viszonyok figyelembevételével dolgozó kabinet tudja folytatni. A pártvezérek után délben

Luther jelent meg kihallgatáson, akit Hindenburg megbízott az új kormány megalakításával.

Luther a megbízást elfogadta és a pártvezérekkel nyomban megkezdte a tárgyalásokat egy szélesebb körű koncentrációs kormány összehozására.

Lemondott az osztrák kormány

A keresztényszocialisták és nagynémetek pártjából új kormány alakul

Bécsből jelentik: A keresztényszocialista párt tanácskozást tartott, amelynek folyamán dr. Ahner lemondott a pénzügyi tárcáról. A pénzügyminiszter ugyanis ragaszkodott az ugynevezett adógazdasági programhoz, amelyet már lényegesen enyhített és ennek a programnak egyik pontja a szociáldemokratákkal való együttműködésről szól. A programnak erre a pontjára nézve erős ellenállásra talált a saját pártjában. Ahner ilyen módon a párt egységének áldozatul dobta magát.

A pénzügyminiszter lemondása következtében a kormány újalakítására kerül a sor. A Ramek-kormány szerda este benyújtotta lemondását

Hainisch szövetségi elnöknek. Ramek éjszaka bemutatja a keresztény szocialista-párt előtt annak a kormánynak listáját, amelyet alakítani fog, ha a nemzeti tanács újból megválasztja kancellárnak. Az új kormány a keresztényszocialistákból és a nagynémetekből alakul. Bár az egész kormány lemondott, Ahner pénzügyminiszterén kívül a mai kormánynak majdnem minden tagja helyet foglal az új kabinetben. Dr. Mataja helyére nem neveznek ki új külügyminisztert. Buchinger utóda Pirchegger stájerországi nemzetgyűlési tanácsos és Ahner utódja Köllmann badeni polgármester, a költségvetési bizottság alelnöke lesz.

Briand ragaszkodik Doumer személyéhez

Vagy Doumer javaslatai, vagy infláció

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottságának keddi két szavazása Doumer pénzügyi javaslatainak bukását jelenti és ez a körülmény parlamenti körökben nagy izgatottságot kelt. Már pénzügyminiszterválságról beszélnek, noha Doumer előre bejelentette, hogy kész minden életrevaló tervet komolyan megfontolni, ami pénzt hoz az államkincstárnak. A pénzügyi bizottság a Loucheur-féle hárommilliárdos adót egyszerűen kiküszöbölte a költségvetésből, amelynek egyen-súlya így megrendült. Hogy mi lesz ennek a politikai következménye, azt egyelőre nem lehet tisztán látni. Briand miniszterelnök ismételt tanácskozott Lacroix-val, a szenátus pénzügyi bizottságának elnökével. Beavatott politikusok úgy tudják, hogy Briand mindendron tartani kívánja Doumert a pénzügyminiszterségben és ha a kamara pénzügyi bizottsága valamennyi szavazási javaslatát elveti, a parlament plénumában fel fogja vetni a bizalmi kérdéssel együtt azt az alternatívát, hogy vagy infláció legyen, vagy Doumer szavazását javaslatát

emeljék törvényre.

A kompromisszumos tárgyalások javában folynak a kormány és a pénzügyi bizottság között, éppen úgy, mint Painlevé alatt.

Uhry elzászi képviselő új tervet pendit meg az Ere Nouvelle-ben a francia pénz árfolyamának megszüldítésére. Azt ajánlja, hogy Franciaország adja el Németországnak a Saar-bányákat, amelyekért a német birodalom szívesen fizetne két milliárd arany márkát.

Locarno kedvező légkört teremtett Franciaország és Németország között ezekre a tárgyalásokra — írja az elzászi képviselő — s ebből jó lenne idejekorán hasznót húzni. A két milliárd arany márkát talált pénz volna Franciaország számára, amellelt likvidálni lehetne a Saar-kérdést és Franciaország megszabadulhatna a parazitáktól, akik a Saar-bányákban beérszkelték magukat. A német birodalom szempontjából is kedvező volna ez a vásár, amelynek finanszírozása Németországnak nem okozna gondot, minthogy az amerikai tőke erre szívesen ad kölcsönt.

Radics

szubotcai látogatása

Előkészületek a közoktatásügyi miniszter fogadtatására

Szuboticán nagy érdeklődéssel tekintenek Radics István vasárnapi látogatása elé. A horvát parasztpárt szubotcai szervezete széleskörű előkészületeket tesz Radics fogadtatására.

Radics István — mint ismeretes — influenzában megbetegedett és ezért elterjedt a hír, hogy a vasárnapra tervezett szubotcai nagygyűlés elmarad. Ezzel szemben a horvát parasztpárt szubotcai szervezetének titkársága hangsúlyozza, hogy Radics István egészsége már helyreállt és a vasárnapra hirdetett nagygyűlést okvetlenül megtartják. A vasárnapi nagygyűlésre Beckserekről, Szomborból, Velika-Kikindáról, Szentáról, Bácska-Topoláról is sokan fognak Szuboticára jönni és tíz-tizenötezer ember részvételére számítanak. Radics szombat este érkezik Szuboticára és a Beograd-szállóban száll meg. Radicsal jön felesége, leánya és fia, valamint Kosutics Agoston, a horvát parasztpárt központi szervezetének titkára, Krnyevics Juraj pénzügyi államtitkár, Pucelj Iván és még több horvát parasztpárti képviselő. A gyűlést vasárnap délelőtt kilenc órakor a városháza előtti Sloboda-téren tartják meg. A szubotcaiak közül Matkovic Tamás, a helyi Radics-szervezet elnöke és Tolj Iván titkár fognak a gyűlésen beszédet mondani. Délután egy órakor bankettet rendeznek Radics István tiszteletére.

A közoktatásügyi miniszter vasárnap délután a középiskolákba fog el látogatni és este visszatart Beogradba.

Kifosztották egy ittebei kereskedő üzletét

A község háza szomszédságában dolgoztak a betörők

Velikibeckerekről jelentik: Baranyai László szerbittebei kereskedő kedden feljelentést tett a csendőrségen, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek behatoltak üzletébe és onnan harmincezer dinár értékű árut vittek el. A csendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy a betörők az üzlet vasredőnyén a lakatot levették, a redőnyt alkulccsal nyitották fel és úgy hatoltak be az üzletbe.

A csendőrség a nyomozás során különös megállapításokra jutott. Elsősorban megmagyarázhatatlannak találják azt a körülményt, hogy a betörők hogyan tudták oly zajtalanul elvégezni munkájukat, hogy a közvetlen közelben levő község háza előtt szolgálatot teljesítő őrnem vett észre semmit. A betörést arról is inkább észre kellett volna vennie az őrnök, mert oly nagymennyiségű árut, amennyi Baranyai szerint hiányzik, csak kocsin szállíthattak el a betörők.

A csendőrség az esetről jelentést tett a becksereki ügyészségnek, ahonnan kiállnak a helyszínre, a vizsgálat megindítása végett.

Baranyai László üzlete be volt biztosítva betörés ellen és a kereskedő már be is jelentette kárát a biztosító társaságnak.

DRÓTKÖTELEKET!
szigetelt és csupasz rézhuzalokat,
szőlőpajzsműveket, antenadrótokat, ólomká-
belek, légtörő elrendelésekben, jutányos ár-
szállít a Novisvári Kábelgyár (Radnóca ul. 22.)
Telefon: 121. 4431

KÉPTELEN KRÓNIKA

Az interju apja százéves

A Times hasábjait szentel egyik munkatársának, Blowitz Istvánnak, aki az egykori újságírásba egészen új formát hozott be: az interjút. Érdekes Blowitz karrierje. A legnagyobb újságíróként csak ötvenéves korában lett újságíró. Párisban élt, ahol német nyelvleckéket adott, a Timest sohasem látta és angolul egy szót sem tudott. Egyszer meghallotta, hogy a Times párisi munkatársa szabadságra megy. Ajánlkozott és próbacikkül *Times* akkori köztársasági elnökkel folytatott beszélgetését küldte be interju formában. Az első interju nagy feltűnést keltett és csakhamar általános divattá vált, hogy a politikusok ilyen módon szóltak a közönséghez. Blowitz kitűnő színművel rendelkező és ennek köszönhető, hogy lapját állandóan szenzációs anyaggal tudta ellátni. 1864-ben ő fedezte fel az akkori karlista forradalmat. Európa összes nagyságait megszólaltatta. *Bismarck*, aki hírhedt volt arról, hogy gyűlölte az újságírókat, a berlini kongresszus idején öt teljes órán át vitakozott Blowitzsal. A legkorrektebb újságíró volt, de azért mindent megírt. És talán ebben rejtett nagy sikerének a titka, olyan utólrhetetlen eleganciával, mondhatni bájjal követte el leghajmeresztőbb indiszkrécióit, hogy a kárvallott fél sem tudott rá haragudni.

„Pár, umpár?”

A cukorka kiskereskedelemlnek megvan a maga úde szenzációja. Jani bácsi, a kucséber, csödbe ment. Három cukrosboltban tartozik, kucséberi arányokban szinte fantasztikus összegekkel, viszont az üzlet nem megy, sőt rohamosan hanyatlak, a hitelezők persze megneszelték valamit és most beköszöntött a szomorú vég, a csőd.

Jani bácsi életuntan piszkálgatta az orrát.

— Pecchém van, üldöz a bafszerecsni már pedig fatális embernek nem szabad kucséberkedni, ahol a tiszta egzisztencia a mázlin alapul. Mindig nyernekn tölem, a multkor is tizenkét szardiniát nyert el dupla vagy semmiben egy nímánd, még jó, hogy a kosaram megmaradt.

A soros ügyvédek, akikre a törvényszéken a csödtömegmondnokságokat bízzák, most rettegve mennek be az igazságszolgáltatás épületébe, attól való félelmükben, hogy az ő nyakukba kerül a csőd. Mert hogy is tudjon a csödtömegmondnok értesíteni egy kucséberkosarat? Ha csak nem veszi a hátára az egészet és házal vele korcsmáról-korcsmára:

— Pár, umpár?

Hát ha neki több szerencséje lesz, mint a Jani bácsinak.

Alnevem: Molière

Holnap lesz háromszáznegy esztendeje, hogy megszületett Párisban a francia vígjáték apja, Jean Baptiste Pokvelin, írói álnevén *Molière*. Talán nem is vígjátékok voltak a darabjai, inkább torzító tükrei minden emberi fogyatékoságnak: rosszaságnak, hüszágnak, kapzsiságnak és együgyűségnek. A korabeli színpad csak hősokeket produkált és gonosztevőket. Nagy jellemeket, akikről csöpög az erény és a limonádé és abszolút jellemtelen, sőtétben bujkáló felelőtleneket, akik az ötödik felvonás végén a pokrolba, vagy az igazságszolgáltatás kezére jutnak. A vígjátéknak — *Shakespeare* kivétel, aki akkor már rég befutott a halhatatlanság kikötőjébe — a csatorna tulsó partján — nem akadt még igazi mestere. Az ügyvédjelöltből kóbor színészé születte. Pokvelin teremtette meg a szatirikus vígjátékokat és örökéletű jellem-gardróbjával, amely-

ben minden végzet képviselő volt, megneveztette Páris és az egész világot. Mikor már népszerű író volt, egyik este egy előkelő francia ruházó látogatott el vendégségbe, ahol mint Jean Baptiste Pokvelin jelentette be magát. A házigazda csodálkozva kérdezte vendégétől:

— Pokvelin? Ki ez? Ösmeri őt valaki? Mindenki tagadó választ adott. Ekkor nyílt az ajtó és belépett rajta az író. Mosolyogva megállt a terem közepén és hacsaknem kérte így szót az ámuldozó társasághoz:

— Alnevem Molière.

Két és fél évi börtönre ítélték a volt pancsevői főkapitányt

Szándékos emberölésben mondta ki bűnösnek a semmitűszék

Hrstics Milánt, a *Balkán* munkatársát 1923-ban pancsevői főkapitánnyá nevezték ki.

Hrstics detektívnek maga mellé vette *Trhalja* Abdul boszniai származású detektívet, akivel rövidesen súlyos nézeteltérései voltak, mert a detektív azzal gyanúsította hivatali főnökét, hogy viszonyt folytat a feleségével.

Trhalja 1924 október 11-ikén szövéstás közben börtön megtámadta *Hrstics* főkapitányt és súlyosan megverte. *Hrstics* a vereség közben kést rántott és leszarta a detektívet, aki még aznap este meghalt.

A pancsevői ügyészség szándékos emberölés miatt emelt vádat *Hrstics* Milán ellen és a pancsevői kerületi törvényszék 1925 március 28-ikán két és fél évi börtönre ítélte. Az ügyész és az elítélt felelőzése folytán augusztus

18-ikán tárgyalta a bűnügyet a noviszádi felelőválasztó bíróság, amely felmentette *Hrstics*-et, azzal a megokolással, hogy a tettét jogos védelemben követte el és egyben elrendelte a vizsgálati fogóságban levő vádlott azonnali szabadlábra helyezését. A felmentő ítélet ellen dr. *Jocić* Milorád főállamügyész semmisségi panaszt jelentett be.

A noviszádi semmitűszék szerdán foglalkozott *Hrstics* ügyével. A semmitűszék dr. *Bacics* Dusan koronabíró és dr. *Zákó* Milán ügyvéd, nyugalmazott pancsevői főispán védbeszéde után megsemmisítette a felelőválasztó bíróság ítéletét, szándékos emberölés bűntetteben bűnösnek mondta ki *Hrstics* Milánt és az erős felindulásra vonatkozó szakasz alkalmazásával két és fél évi börtönre és három évi hivatalvesztésre ítélte.

Kié a „Zasztava“?

A radikális-párt két frakciójának harca a lap tulajdonjogáért — *Popovicki Pavle* képviselő és *Vilics Márkó* főszerkesztő nyilatkozata

Noviszadról jelentik: Egész Noviszádon nagy feltűnést keltett a *Bácsmegeyi Napló* az a tudósítása, amely beszámolt a radikális-párt hivatalos lapjának, a *Zasztava*-nak tulajdonjoga körül támadt harcról. A lapot egyelőre az új radikálisok vezetik: *Birtokba* és *Popovicki Pavle* nemzetgyűlési képviselő, a *Zasztava* nyomdai részvénytársaság elnöke *Vilics Márkó* kerületi tanfelügyelő, aki az újradikálisokat állandóan támadta, elmozdította a főszerkesztői állásból.

Popovicki Pavle képviselő az úgyről a következőket mondotta a *Bácsmegeyi Napló* munkatársának:

— A *Zasztava* napilap tulajdonképpen a vajdasági radikális-párté, de ezt a tulajdonjogot a *Zasztava* nyomdai részvénytársaság gyakorolja. Meggyőződésem szerint a *Zasztava* főszerkesztőjének hivatalos újságírónak kell lenni, míg *Vilics Márkó* elsősorban is kerületi tanfelügyelő és mint ilyen, igen sokat van Noviszadról távol, ami pedig a lap szerkesztésének rovására megy. Emiatt kellett *Vilics*-et állásából elmozdítanom. Ez az intézkedésem csak átmeneti, mert a végso szót az ügyben a párt agitációs és akcióbizottsága fogja kimondani.

— 1895-ben dr. *Mitelics* Szilvákó mostani egészségügyi miniszter a *Zasztava*-t a radikális-pártnak adta át, amely azt valamivel később a noviszádi *Bratstvo* (Testvériség) egyesületre ruházta és ettől kapta meg a jóval később alakult rumai *Drasztvo Rad*, amely egyúttal kiadója lett a lapnak.

— A *Zasztava* nyomdai részvénytársaság csak a háború után alakult meg és akkor ez vette át a lap tulajdonjogát, de a párt szerepelt továbbra is lap tulajdonosként. A párt agitációs bizottsága legközelebb össze fog ülni és dönteni fog a vitás tulajdonjogkérdésben.

— A rumai *Drasztvo Rad* már nem áll fenn, évek óta nem működik és egyetlen ülést sem tartott. 1919-ben kimondta a likvidációt, megválasztotta a likvidációs bizottságot is, noha ténylegesen nem szűnt meg. A *Zasztava* nyomdai részvénytársaság a törvényszéken, mint

lap tulajdonos van cégjegyzéve és ő szedte be az előfizetési díjakat. Hogy de jure ő volt a tulajdonos, abból is kitűnik, hogy 1923-ban elbocsátotta a *Zasztava* *Bemica* és *Ilies* nevű munkatársait, akik emiatt a lapot perelték és a bíróság a nyomdát kötelezte is a munkatársak anyagi kielégítésére.

Vilics Márkó kerületi tanfelügyelő, a *Zasztava* eddigi főszerkesztője a következőket mondotta:

— *Popovicki Pavle* nemzetgyűlési képviselő a *Zasztava*-t hatalmába akarta keríteni, hogy a noviszádi helyi radikális párt szervezet organumává tegye. *Popovicki Pavle* képviselő jól tudja, hogy a *Zasztava* szerkesztőségi bizottsága a lapot továbbra is a vajdasági radikális-párt számára akarja megtartani és ilyen irányu határozatát jegyzőkönyvekben közölte velem, azzal, hogy a jegyzőkönyvet szövegszerűen tegyem közzé a *Zasztava*-ban. En le is adtam a nyomdába, amely ki is szedte, de *Popovicki* képviselő intézkedésére a már kiszedett jegyzőkönyvet kivették a lapból, úgy, hogy az meg sem jelent. A közöztételt dr. *Miladinovic* Zsarkó, a *Zasztava* szerkesztő-bizottságának elnöke rendelte el.

— *Popovicki Pavle*, mint a *Zasztava* nyomdai részvénytársaság igazgatósági elnöke a szerkesztő-bizottság tiltakozása ellenére január 2-ikán a lapfejen lapkiadóként feltüntetett *Akcion* *Odbor* *vajvodski radikalis* (a vajdasági radikálisok akció-bizottsága) megjelölés helyett: *Zasztava, deonicsarszko, drasztvo Noviszad* megjelölést alkalmaztatta, mintha a *Zasztava* lap az akció- és agitációs-bizottság kezében a *Zasztava* nyomdai részvénytársaság tulajdonába ment volna át. Ez a lap tulajdonoscsere-feltűntetés akkor történt, amikor én nem voltam a szerkesztőségben. Ez ellen az intézkedés ellen az egész szerkesztő-bizottság tiltakozott, sőt az ellen a *Zasztava* nyomdai részvénytársaság igazgatóságának több tagja is állást foglalt és elítélte.

— Amikor kerületi tanfelügyelőnek ki-

neveztek, el voltam tokélve, hogy lemondok a *Zasztava* főszerkesztői állásáról, mert folyton uton kell lennem és távolléte miatt nem vehetek oly intézkedést a lap szerkesztésében. De *Popovicki* közbejött eljárása akadályozott meg elhatározásom keresztülvételében. Az egész ügyet bejelentettem a nekem illetékes szerkesztő-bizottság és a lap tulajdonos akció- és agitációs-bizottság elnökének, dr. *Miladinovic* Zsarkónak, aki erre elhatározta, hogy maga veszi át a lap főszerkesztését.

— Dr. *Miladinovic* Zsarkó egyúttal elnöke a rumai *Drasztvo Rad*-nak, a melynek a multban is tulajdonosa volt a *Zasztava* és ma is a lap egyedüli törvényes tulajdonosa, amelynek nevében és megbízásából a vajdasági radikális-párt akció- és agitációs-bizottsága gyakorolja felhatalommal a tulajdonjogot.

— Dr. *Miladinovic* Zsarkó általam felhívta *Stojadinovic* Pétert, a *Zasztava* részvénytársaság adminisztrációs igazgatóját, hogy a *Zasztava* lapfejére tegyék vissza az onnan önkényesen eltolított lap tulajdonos: a vajdasági radikális-párt akció-bizottsága megjelölést, továbbá helyezték a lap fejére dr. *Miladinovic* Zsarkó nevét, mint a lap főszerkesztőjét, mert ha ezeket az utasításokat — amelyek a lap szerkesztő-bizottsága és tulajdonosai nevében velle közöltek nem teljesíti, azért egyénileg felelős lesz.

Dr. *Miladinovic* Zsarkó az agitációs bizottságot február első napjaira Noviszádra ülésre hívta össze és ezen fog a *Zasztava* sorsa eldőlni.

Csalás családi alapon

Cukorrépa-csalók a szombori törvényszék előtt

Somborból jelentik: Még a mult év nyarán történt, hogy *Feidner* Adolffhoz, az osztrák cukorgyár megbízottjához beállított *Rados* István sombori főmives felesége. Az asszony *Partecics* Anna néven mutatkozott be a kijelentette, hogy nyolcvan hold birtoka van, amelyen cukorrépa termel. Erről telekkönyvi kivonatot mutatott be, majd negyvenezer dinár előleget kért az ősszel szállítandó cukorrépára. *Rados* István, az asszony férje és *Rados* Márton, a fia, akik *Feidner*-nek már régebbi ismerősei, igazolták a személyazonosságát, úgy hogy az ügynök nyomban ki is fizette a negyvenezer dinárt.

A csalásra csak novemberben jötték rá, amikor a répa szállítani kellett volna. *Rados*-kat nyomban letartóztatták és beismerő vallomásuk után átadták őket az ügyésznek. A szombori törvényszék *Maszirovics*-tanácsa szerdán tárgyalta ezt a bűnügyet.

Rados-né beismerte, hogy hamis néven, hamis telekkönyvi kivonatokkal negyvenezer dinárt csal ki *Feidner*-től és kijelentette, hogy hajlandó a kért megtéríteni. Bevallotta még, hogy férje és fia csak az ő követelésére vállaltak részt a csalásban.

A bíróság hosszas tanácskozás után az asszonyt másfél évi, *Rados* Istvánt és *Márton* pedig öt-öt hónapi fogházra sújtotta.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben a három elítélt közül csak az asszony felelőzött.

A szépség a nő legnagyobb kincséje!
A tut arcot megsejtesít, a szépséget megtartani, sponda, legnagyobb kiváltsága a kozmetikának. A modern kozmetikának remeke a

DR. FOLDES MARIOTT-CRÉM
amelytől az arc úde, ruganyos, harmatos, illatos lesz. A ráncok elsimulnak, szempilók, majolok eltűnnek. Újbbi mindenütt kapható. Ára 15 dinár. Vezetékepviselet:

HELLER, VELIKA-KIKINDA
11193

A franciák követelik a további nyomozást a frankhamisitók ellen

Harc a kulisszák mögött a boltrány elsimításáért — Az ellenzék a nemzetgyűlésen le akarja leplezni a frankhamisitás politikai hátterét — Cuza román fasisztavezér titokzatos szerepe

Kihallgatták a fajvédő-szervezetek elnökeit

Budapestről jelentik: A hamisfranknyomozás elsőlépcsősége folyik tovább, a vizsgálat stagnál és mindinkább nyilvánvaló, hogy

gróf Bethlen miniszterelnök teljesen rehetetlen azokkal szemben, akik a frankhamisitók még szabadlábban lévő befolyásos bűntársainak érdekét előbbrevalónak tartják az ország érdekeinél.

Amíg a magyar kormány erélyt mutatott a bűnösökkel szemben, a külföldi sajtó — még az elsősorban érdekelt francia is — szinte egyértelműleg állapította meg, hogy a frankhamisitás minden jel szerint közönséges bűnügy és elszigetelt akciója néhány lelkiismeretlen kalandornak. Amióta azonban Bethlen kénytelen volt deferálni a nyomozás-ellenes párnak,

a francia lapok kivétel nélkül bűnrészességgel vádolják nemcsak Horthy Miklós kormányzót, hanem a Bethlen-kormányt is és ezzel közvetve az egész országot.

A francia sajtó most már úgy állítja be a történeteket, hogy a magyar hatóságok eddig is csak a francia kormány legerélyesebb pressziójára voltak hajlandók a pénzhamisitók ellen eljárni és a francia lapoknak ezt az állítását — magyarországi lapok is megerősítik. Gróf András Gyula lapja, a *Magyar-ság*, amely legitimista álláspontjánál fogva elítéli ugyan a frankhamisitók politikai célját: Albrecht királyt koronázását, de emellett a sorok közt erősen hamisitó-párti, a frankügyről szóló tudósításának a következő címet adja:

A frankboltrányban a nyomozás kiégyesítését erőszakolják a francia kiküldöttek.

A tudósítás erre vonatkozó része így hangzik:

A francia kiküldöttek ezután szóval is közölték a nyomozás vezetőivel és Marinovich Jenő dr. főkapitánnyal, hogy szerintük a nyomozás munkája még egyáltalán nincsen befejezve, mert hiszen nem derítették föl az egyik legfontosabb kérdést, hogy hol és mennyi hamisítványt sikerült elhelyezni.

S így még azt sem tudtuk pontosan, hogy a Banque de France-t milyen károsodás érte? Azonkívül a francia kiküldöttek nagy általánosságban, mindenféle

célzást tettek arra vonatkozóan, hogy a frankhamisitási ügyben Winditschgraetz Lajos hercegen és Nádossy Imrén kívül más fontos közszereplő személyiségek is szerepet játszottak.

Marinovich Jenő főkapitány erre kiemelkedően a francia megbízottaknak, hogy a budapesti rendőrség a legjobb tudása szerint nyomozta ki az ügyet s ilyen általánosságban szóló gyanúsítást nem fogadhat el. Felszólította a francia kiküldötteket, hogy becussák rendelkezésére azokat a neveket, akik szerintük szintén részesei vagy felbujtói a frankhamisitásnak, egyben természetesen tárgyi bizonyítékokat is bűnösségük mellett. Míg pedig Jules Emmery ilyen névsorral nem tudott szolgálni, mert szerinte a nyomozást a párisi rendőrség folytatta le és annak adatait ő a rendőrfőnök engedélye nélkül ki nem szolgáltathatta,

a franciák meg lehetőségek kimért és feszült hangulatban hagyták el a főkapitányságot.

A francia nyomozók ellenőrzése természetesen rendkívül kellemetlenül érinti a hamisitó-pártot, amely — élén a fajvédőkkel, akiknek orgánuma, a Szózat napok óta a francia nyomozók károsát sürgeti — minden befolyását latveti abban az irányban, hogy a Bethlen-kormányt a franciák kiutasítására kényszerítse. Jellemző, hogy még a *Magyar-ság* is a francia detektíveket támadja a pénzhamisitók helyett és vezéreként a következőket írja:

— Azt hisszük, az igazság tisztázása és a büntetelmény példás megalkotása miatt nem feltétlenül szükséges, hogy ezek a külföldi hatósági személyek továbbra is éberkedjenek Budapesten s ezzel önkéntlenül is azt a gyanút keltik fel, mintha a magyar policia e bűntény kinyomozásában nem állna egészen hivatása magaslatán. Akár közvetlenül, akár közvetve történik és állandóan az a kontroll, a közönségre menthetetlenül ánnételeződik az a feltevés, hogy a magyar hatóságok egymagukban erkölcsi vagy politikai szempontból képtelenek likvidálni a század egyik legnagyobb bűntényét, vagy éppen abba a gyanuba keverednek, hogy a szükséges elszántság, lelkiere és ridegség hiányzik a magyar nyomozók munkájából. A francia közegek beavatkozása — ugy látszik — messze túllépi azt a vonalat, amelyet idegen tényezők elé szab a nemzetközi jog, a kötelező ildomosság, a

Zadrawetz valószínűleg szabadlábban marad

A rendőrségi nyomozás elsősorban arra terjed ki, hogy Zadrawetz István tábori püspök szerepét tisztázza. A rendőrség eddigi megállapítása szerint Zadrawetz Nádossyék előbb elhitették, hogy magyaranyu nemzeti akcióról van szó, mire a püspök felajánlotta támogatását, anélkül, hogy tudta volna, hogy tulajdonképpen miről van szó. A mikor azonban Winditschgraetz részletesen beavatták Zadrawetz tervükbe és megmutatták neki az első bankjegyhamisítványokat, a püspök állítólag felháborodva tiltakozott a tervek ellen és megszakította az érintkezést a frankhamisitókkal.

A püspök azonban állítása szerint nem akart besugó lenni és ezért nem jelentette fel a frankhamisitókat.

Vannak azonban a rendőrségen olyan

Az ellenzék leleplezi a nyomozás kulisszatitkait

A demokratikus ellenzéki pártok vezetői a legközelebbi napokban, minden esetre még a nemzetgyűlés január 19-iki első ülése előtt együttes értekezletet tartottak, amelyen meg fogják beszélni, hogy a parlamentben milyen magatartást tanúsítsanak.

Erre vonatkozólag Vázsonyi Vilmos szerdán a következőket mondotta az újságíróknak:

— Csak annyit mondhatok, hogy a legnagyobb aggodalommal látjuk a nyomozás megakadását és ezért még ezen a héten megbeszélést tartunk további magatartásunkról. Szóba került az a térs is, hogy az ellenzék vezérei újból keressék fel Bethlen miniszterelnököt és

Letartóztatták Czuzát, a román fasiszták vezérét

Bukarestből jelentik: Cuza egyetemi tanárt, a román fasiszták vezérét, Bukarestből Cernovitzba utatában a gyorsvonaton letartóztatták, Cuza letar-

magyar állam önállósága és méltósága. Ugy viselkednek és úgy nyilatkoznak, mintha gyarmati inferioris színes népek között képviselnék az objektív igazságszolgáltatás érdekét.

A francia nyomozóknak azt a kívánságát, hogy az ügyben szereplő — de eddig még érintetlen nem vett — előlekeket tartóztassák le, a magyar kormány nem fog eleget tenni, így többek közt

a kormányzó közbelépésére Zadrawetz püspököt sem fogják letartóztatni, ucha bűnrészességét maga is beismeri.

Az iránt azonban érdeklődik a rendőrség — a franciák nyomozására — hogy hány hamis ezerfrankos készült és került forgalomba, továbbá, hogy

a hamispénz beváltól hová tették a Nádossy-féle ezerfrankosokért kapott jó hollandi forintokat, olasz lírákat és egyéb külföldi valutákat?

Nyilván ezzel kapcsolatosak azok a szenzációs kihallgatások, amelyeket a rendőrség egyébként titkol és hivatalos jelentést is csak egyrészről adott ki. Kedden és szerdán

kihallgatta a rendőrség Eckhardt Tibor nemzetgyűlési képviselőt, Tormay Cecil írót, Pekár Gyula volt minisztert, Keleti Dénes államvasuti vezérigazgatót, dr. Wollfi Károly udvarnagyi bírósági elnököt, Budaházy Miklós volt különítményi parancsnokot, Csillery András volt minisztert, dr. Szemere Béla főorvost, az Ulain-puccs egyik főváltóját

és a fajvédő szervezeteknek még több képviselőjét. A kihallgatottak tagadták, hogy bármit is tudnának a pénzhamisitó-akcióról és azt vallották, hogy a hamis ezresekért kapott külföldi valutákból egyetlen fillér sem folyt be hazafias, vagy irredenta-célokra. A nyomozást ebben az irányban folytatja még a rendőrség.

P. H. E.

vallomások is, amelyek szerint Zadrawetz támogatta Winditschgraetzek további munkájukban is és teljes titoktartásra eskette fel a frankhamisitás résztvevőit. Ezek az ellentmondások szükségessé teszik, hogy az ügyesség kihallgassa Zadrawetz Istvánt, annál is inkább, mert a püspök rendőrségi vallomása is kiegészítésre szorul. Minden jel azonban arra vall, hogy

Zadrawetz ellen nem fognak szigorúbb preventív intézkedéseket fogantatni.

Zadrawetz ügyével van összefüggésben az a megbeszélés, amit szerdán délután Bethlen miniszterelnök Algya-Papp Sándor tábornokkal, a távollévő honvédelmi miniszter helyettesével és később Jankó Kocsárd tábornokkal, a honvédség főparancsnokával folytatott hosszú ideig.

közölnék vele, hogy ha a kormány nem gondoskodik a nyomozás kiszélesítéséről, akkor parlamenti felszólalás alakjában vagy más formában belevilágítunk az egész ügy és a nyomozás kulisszái mögé.

A szociáldemokrata-párt részéről az ügyre vonatkozólag a következő nyilatkozatot adták:

— A nyomozás valóban megakadt, véleményünk szerint azonban a nyomozás váratlan megakadása csak egy láncszem az eseményeknek abban a láncolatában, amelynek a nyomozás lefolyása során minden valószínűség szerint tanai leszünk.

Cuza budapesti tartózkodása idején a frankhamisitásban résztvevő ébrendőkkel a magyar királyság kikiáltására és Erdély önállósítására vonatkozó tervekről tárgyalt.

Ezekből a tervekről, hír szerint, Károly, a lemondott trónörökös is tudott és felajánlotta Cuzaék Erdély önállóságát.

Cuza szerzett hamis utleveleket a frankhamisitóknak?

A párisi rendőrség nyomozása arra is kiterjed, hogy a Hollandiában letartóztatott frankhamisitók hogyan jutottak román utleveléhez és hamis névre kiállított rendőri igazolványhoz. Felmerült az a feltevés, hogy

Cuzát azért tartóztatták le, mert ő szerezte meg a román utleveleket a frankhamisitóknak,

akik azután utólag csempészték be az utlevelekbe fényképeiket. A budapesti rendőrség szerint azonban Cuza neve a budapesti nyomozás során nem merült fel, amit állítólag csak azért akarnak a nyilvánossággal elhitetni, mert

ha Cuza részese a frankhamisitásnak, akkor nyilvánvaló, hogy Gömbös, Eckhardt és általában a fajvédők is vezetőszerpet játszottak, mert hiszen ők folytatták Budapesten tárgyalásokat.

Ezért igyekezzenek Cuza személyét az ügyből kikapcsolni.

Súlyosbodik a vád Nádossy ellen

Folyik a nyomozás a rendőrségen Nádossy Imre dr. volt országos főkapitány szerepének teljes tisztázása érdekében is. A rendőrség újabb megállapítása szerint

Nádossy terhel a legnagyobb felelősség, mert garanciát adott a frankhamisitási ügy többi szereplőinek, hogy nem lesz semmi bántódásuk.

A rendőrség szerint Winditschgraetz és Nádossy legalább is egyenrangú főszereplői az ügynek. Ezt bizonyítják a rendőrségre mind gyakrabban érkező újabb adatok, ezek sorában az a szerdán érkezett bejelentés, hogy a hamis bankjegyek egyrészt nem Winditschgraetz, hanem Nádossy kapta kézhez a frankhamisitóktól és ő intézkedett a hamisítványok szétosztása iránt.

A francia rendőrtiszték bizalmas megbeszélése az ügyességen

Nagy feltűnést keltett, hogy szerdán délután két órakor, amikor a törvényszék folyosói már néptelenség voltak, megjelent az ügyességen Jules Emmery a két francia rendőrtiszt kíséretében és félórás bizalmas tanácskozást folytattak dr. Sztrache Gusztáv főügyessel. A tanácskozás után, nehogy az újságírók megostromolják őket, Emmeryék egy mellékajton át távoztak Sztrache hivatalából.

A francia rendőrség egyébként erélyesen folytatja a nyomozást a frankhamisitási ügyben és — mint Párisból jelentik — két francia rendőrtisztviselő szerdán Amszterdamba utazott újabb adatok beszerzése céljából.

Mankovics Bélát az ügyesség szabadlábba helyezte

A Hágában letartóztatott Mankovics György fivérét, dr. Mankovics Bélát szerdán délelőtt hallgatták ki az ügyességen. Mankovics tagadta, hogy bármit fele részese is lett volna a frankhamisitásban, vagy abban, hogy a 150 darab hamisfrankot a Tűzhely Banknál elhelyezték. Kihallgatása után az ügyesség sajtó hatáskörében azonnal szabadlábba helyezte Mankovics Bélát.

A francia követ visszatért Budapestre

Franciaország budapesti követe, Georges Clinchant, tegnapi távollét után szerdán visszaérkezett Budapestre.

Clinchant — mint ismeretes — december 31-ikén nyújtotta át megbízólevelét Horády Miklós kormányzónak és január 2-ikán váratlanul visszatért Franciaországba. Mivel ugyanazon nap báró Korányi Frigyes párisi magyar követ is hazautazott Budapestre, politikai körök-

A „Matin“ a magyarországi reakció letörését követeli

Párisból jelentik: A *Matin* szerdai száma is hasábkon keresztül foglalkozik a frankhamisítási ügyvel, a legelősebb beállításban. Azt írja a lap, hogy a legnagyobb tévedés volna azt mondani, hogy az ügy most már el van intézve tizenkilenc olyan személy lecsukásával,

akiknek letartóztatása vitathatatlanul tanúsítja a megtorlásra való jó készséget a magyar kormány részéről. Azt írja a *Matin*, hogy

a francia külügyminisztérium egy orosz nő után már 1924-ben értesült arról, hogy Windischgraetz herceg hónapok óta intézkedett sárospataki kastélyában hamis ezerfrankosok gyártásáról

és felveti a kérdést, hol van ez az 1924-beli jelentés és a magyar hatóságok miért nem léptek fel ez ellen a kriminalitás ellen? Megemlékezik *Zadrovetz* tábori püspökről, aki előtt mintegy ünneplés fogadalmat tettek a frankhamisítók, mielőtt utarakáltak volna Hágába.

Hangsúlyozza ezután a *Matin*, hogy a frankhamisítók Albrechtet a magyar trónra akarták ültetni és a magyar fájvédőkkel együtt dolgoztak a horogkeresztesek is egy ál-

Franciaország nem tekinti befejezettek a nyomozást

Késő éjjel jelentik Budapestről: A miniszterelnökségen kétnapos csönd után ismét megélnék az élet.

Bethlen István gróf miniszterelnök több miniszterrel fizetes tanácskozást folytatott és ezen a tanácskozáson végleg eldőlt, hogy *Zadrovetz* püspök ügye a polgári hatóságok elé tartozik.

Később *Apponyi* Albert gróf kereste fel Bethlent és egy óra hosszat tanácskozott vele. *Apponyi* a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén fel fog szólni és hír szerint beszéde anyagát ismertette a miniszterelnökkel.

Bethlen este *Clinchant* francia köve-

ben az a hír terjedt el, hogy Franciaország és Magyarország kölcsönösen visszahívták követeket és a diplomáciai összeköttetést megszakították. Ezt a hírt hivatalos részről megcáfolták és most *Clinchant* visszatérése csak megerősíti a cáfolatot.

lamosny érdeklődés, amely egyszerű lett volna Bécsben, Budapesten, Münchenben és Berlinben.

Felveti a kérdést, hogy mindezekben a vállalkozásokban mennyiben van érdekelve *II. Vilmos* és a trónörökös? Nem elég, ezzel fejezi be cikkét a *Matin*, tiltakozni és jóvátételt követelni, hanem

véget kell vetni annak a reakciós és monarchista puccsokra hajlamos szellemnek, amely Magyarországon uralkodik.

A lap erőlyes intézkedést követel a kormánytól.

Vilmos császár haragszik...

Berlinből jelentik: A *Matin*-nek *Vilmos* ex-császár szerepére vonatkozó megjegyzéseire a volt császár udvarmestere a következő egész szokatlan hangú cáfolatot adta ki:

— Az az állítás, mintha *Öfelsége* előre tudott volna a magyar frankhamisítók terveiről és azokat helyeselte volna, szemtelen, visszatartó és piszkos hazugság. A *Matin* közleménye egy kötéltre megérett hazug fickó bűnös aljasága.

A goromba hangú cáfolatot a francia lapok felháborodva kommentálják.

tet fogadta, aki mielőtt a miniszterelnökségről távozott, a következőket mondotta az újságíróknak:

— A francia kormány és a francia közvélemény nem tekinti a nyomozást befejezettek.

— Bizunk benne, hogy *Bethlen* István gróf továbbra is kiméltelen erélyt fog tanúsítani a tettesek kinyomozásában és annak kiderítésében, hogy milyen politikai körülmények lappanganak a frankhamisítási ügy hátterében.

Végül kijelentette *Clinchant*, hogy Franciaország nem fog követelést követelni Magyarországtól, mert ez pusztán a francia nemzeti bankra tartozik.

Hat hónapra ítélték Peyer Károlyt kormányzósértésért

A budapesti törvényszék kimondta, hogy a „bombavető protektora“ kifejezés Horthyra vonatkozik

Budapestről jelentik: A törvényszék Török-tanácsa szerdán tárgyalta *Peyer* Károly nemzetgyűlési képviselő kormányzósértési perét. A szocialista képviselő a kormányzósértést a demokratapárt 1923 december 29-iki vacsoráján követte el, amikor a vád szerint *Horthy* Miklós kormányzót nem-tisztességes embernek nevezte.

A vacsorán *Peyer* — mint az ügyészség vádirata állítja — többek közt a következőket mondotta:

— Az ország polgárait két részre kell osztani. Az egyik oldalra álljanak a bombavető és protektorai, akik minden gazdagra enyhítő körülményt találnak és akik minden gazdgot hazafas felbuzdulásnak vesznek,

akik a többszörös gyilkosoknak amnesztiát adnak.

Álljon erre az oldalra az a sajtó, amelynek izgatására következnek be az ilyen merényletek. Álljanak ide, akik ezt a sajtót látogatásukkal megtisztelik. A másik oldalra álljon minden tisztességes ember.

A szerdai főtárgyaláson az elnök, miután felvette a vádlott személyi adatait, kérdést intézett hozzá, hogy bűnösnek érzi-e magát.

Peyer: Nem. A vacsora a csongrádi borzalmas merénylet hatása alatt állott. Én azt fejtettem, hogy össze kell fogni minden tisztességes embernek, az ország érdekének és az emberi élet biztonságának védelmére a bombavető ellen. Foglalkoztam beszédemben azzal a sajtóval, amely kigumolyja ezeket a véres dolgokat.

Az elnök: Beszédében voltak olyan részek, amelyek a kormányzó ur önértését sértik?

Peyer: Nem voltak, én a kormányzó ur nevét ki sem ejtettem.

Az elnök: Tett olyan kijelentéseket, amelyek a kormányzó urra vonatkoznak, amikor például az amnesztiáról beszélt?

Peyer: Az amnesztiát a kormány adja.

Az elnök: Nem.

Az amnesztiát a kormányzó ur egyé-

ni cselekedete.

On azt mondotta, hogy az országot két részre kell osztani: tisztességesekre és nem-tisztességesekre. On a nem-tisztességesek csoportjába sorozta ezek protektorait, amikor amnesztiáról beszélt és arról beszélt, hogy a kormányzó ur bizonyos nyomdában, bizonyos lapok szerkesztőségében tisztelő látogatást tett.

Peyer: Nem ilyen értelemben beszéltem.

Az elnök: Ekörül forgott a beszéd — jegyzi meg az elnök.

A bíróság ezután a tanúk egész seregét hallgatta ki. *dr. Roszáné* Miksa körhízigazgató-író, *Csergő* Hugó szerkesztő, *dr. Bogyó* János hírlapíró, *dr. Gyenes* Ferenc ügyvéd, *Rassay* Károly nemzetgyűlési képviselő és *Sándor* Mihály hírlapíró azt vallották tanuvallomásukban, hogy *Peyer* élesen bírálta a kormányzati politikat, de személyeket nem említett. *Kemény* Ferenc hírlapíró a vádirat tényállításainak megfelelően tette meg vallomását. Ezután a bíróság tanuként hallgatta ki az ideiglenesen szabaddá helyezett *Vanczák* János nemzetgyűlési képviselőt, akinek, valamint *Gáspár* Pálpó gőzfavágónak tanuvallomása szerint *Peyer* nem használt kormányzósértő kifejezéseket.

Az elnök ezután a *Népszava* 1923 szeptember 30-iki számának azt a cikket ismertette, amely a demokratapárt vacsorájával foglalkozik és amelyben a *Népszava* is így közli *Peyer* beszédének inkriminált részét: „Az egyik oldalon állnak a tisztességes emberek, a másikon azok, akik amnesztiát adnak a gyilkosoknak és akik látogatásukkal megtisztelik a gyilkosságokra uszító sajtót.”

Dr. Györki Imre védő hangsúlyozta védőbeszédében, hogy

a bíróság kormányzósértést követ el, ha olyan általánosságban tett kijelentéseket, mint az, hogy a bombavető protektorai, minden gazdagra enyhítő körülményt találnak, amnesztiát adnak a gyilkosoknak, ha ezeket *Horthy* kormányzóra vonatkoztatja.

— Ezek a kifejezések — mondotta *Györki* — mindenkire vonatkoznak, aki a gyilkosokat véd és egyáltalában nem bizonyítható, hogy *Peyer* a kormányzóra gondolt, amikor a fájvédő-nyomda meglátogatásáról beszélt, hiszen azt az *Erzberger-gyilkosok* is meglátogatták.

Györki ezután védece felmentését kérte.

Az ügyész vádbeszédében hangsúlyozta, hogy a bombavető protektora és a többi inkriminált kifejezés csak *Horthy* kormányzóra vonatkozik,

még ha mins is név szerint megnevezve.

A bíróság a pörbeszéd után bűnösnek mondotta ki *Peyer* Károlyt kormányzósértés vétségében, mert beszédében azt állította, hogy *Horthy* kormányzó az ország tisztességtelen lakói közé tartozik és ezért

hat havi fegháza, tíz millió korona pénzbüntetésre, továbbá három évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanennyi időre való felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet indokolása szerint minden jel azt mutatja, hogy *Peyer* az inkriminált beszédet elmondta és a kormányzóra értette.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, *Peyer* és védője felebbzetek.

Letartóztatták a dinárhamisítók vezérét

A német nyomda munkásai azt hitték, hogy reklámcedúákat készítenek

Zagrebból jelentik: A dinárhamisítási ügyben a zagrebi rendőrség Németországából a következő jelentést kapta:

Az ezerdináros bankjegyek hamisítására alakult bűnszövetkezetnek vezére egy *Mail* József nevű ember volt, aki a bielfeldi *Norfolk*-nyomdában csináltatta a hamis bankjegyeket. Harmincezer darab ezerdináros rendelt, de csak nyolcezerét szánta nyomtatni, mert *Mail* beszüntette a fizetést. A nyomdai munkások azt hitték, hogy reklámcedúákat készítenek, mert a bankjegy köré a következő cégjelzést nyomatta *Mail*: *Fratelli Locatini & Comp. Castello Grande, bor és élelmiszerkereskedők.*

Igy akarták elhárítani magukról a dinárhamisítók a gyanút, azat a mikor megkapták a „reklámcedúákat”, egyszerűen levágták a szeléről a cégjelzést és készen volt az ezerdináros. Az elkészült nyolcezer darab hamis bankjegy legnagyobb részét behozták a hamisítók jugszláviába.

Duisburgban és Bielfeldben a pénzhamisító szövetkezet tizenkét tagját sikerült letartóztatni, közülük *Mail* Józsefet a banda vezérét is. A többiek legnagyobb részt dalmáciai hálólok, akik botokkal, pipákkal, kisebb értékű dísz tárgyakkal és órákkal járják be az országot.

A bielfeldi *Norfolk*-nyomdában megtartott házkutatáson *Lázics* Zsika a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának főnöke is résztvett. A nyomdában öt litográfusot és kétszáz kilogramm viznyomásra papírost koboztak el. A papírokat és a hamisításokhoz szükséges kliséket *Mail* szállította a nyomdába.

Átszervezik

a szuboticaí javadalmi hivatalt
Csak az átszervezés után tárgyalják le a városi költségvetést

Szubotica város vezetősége már régebben foglalkozott azzal a tervvel, hogy a városi javadalmi hivatalt átszervezi, mert csak ez által remélhető, hogy az eddig elhanyagolt ügyosztály nagyobb jövedelmezt fog felmutatni, mint az elmúlt években. Az átszervezés módzatairól *Szuva* János Sándor főszámvevő tervezetet dolgozott ki, amelyet a városi tanács annak idején el is fogadott és utasította a főszámvevőset, hogy a városi javadalmi hivatal kollektív költségvetését már az átszervezés tervezete alapján készítse el.

Annak ellenére, hogy a városi tanács még régebben jóváhagyta a javadalmi hivatal átszervezését, mindaddig el kellett halasztani a terv megvalósítását, míg az italmérsi adó bérletének kérdése meg nem oldódik. Az italmérsi adó behajtásának hároméves bérlete ugyanis 1925 december 31-én lejárt és a pénzügyminisztérium további három évre újabb árlejtést hirdetett, amely csak most került döntésre. Az újabb árlejtésnél a pénzügyigazgatóság a város ajánlatát találta a legmegfelelőbbnek és így évi egymilliókétszázötvenezer dinárért a város kapta meg a borfogvasztási adó szedésének bérletét. Ezek után hozzáfoghatott a város a javadalmi hivatal átszervezéséhez.

Mint értesülünk, a város 1926. évi költségtervezete csak akkor kerül a készítésre tanács elé, ha a közgyűlés már tudomásul vette a javadalmi hivatal átszervezéséről szóló városi szabályrendeletet. A legközelebbi közgyűlés napirendjén tehát még nem fog szerepelni a költségvetési tervezet.

A legszebb női bundák

és szörnye árak legolcsóbban beszerezhetők

Máray István és Kopilovics Balázsnál
Subotica, Somborski put 2.

Mikádó kabátok bérelése 350 dinártól
feljebb 500-

HIREK

Mártirka

Drága kisfiam — bocsáss meg nekem. Bocsáss meg az apádnak, aki márd s aki mégis, valami ösztön sugallatára, szenvedni hagyott téged, amikor egyetlen szavával segítségedre siethetett volna. Hányszor igyekeztem beléd oltani, hogy légy jó, mert a büntetés büntetés jár. S én úgy akarom most elvenni méltó büntetésemet, hogy nyilvánosan kipellengérezem magam és mindent elmondok a bácsik és nének előtt, akik majd ítélnek felettem.

Ime:

Dolgozószobámban ültem íróasztalom előtt, éppen szép sorokat írtam a szertől s te a másik szobában a szőnyegen játszottál csendesen. A fehér-fehére sakkfigurákat vezetted egymás ellen háborúra s csak arra ügyeltél, hogy mindig te, a fehér hadsereg vezetője győzedelmeskedjél a fekete hadsereg láthatatlan tábornoka felett. Én még munkámból felpillantva, a utcott ájtón keresztül boldogan élneztem drága szőke fejcsédet, amikor egy ostromba társzok háladt el a házuk előtt. Az öreg ház roskadozó falai megrázkódtak, az ablakok remegtek s ekkor, igen ekkor egy váza, amely a szoba másik sarkában volt egy oszlop szélére állítva, félrelépett, leruhant és darabokra tört. Én még tisztán láttam a másik szobából, amikor te a zajra hirtelen abbahagyted a feketék ellen éppen sikerrel vezetett rohamot, az eltört vázához szaladtál s érdeklődéssel vizsgálgtad annak csontok darabjait.

Ott állottál csodálkozóan, amikor nyitott az ajtó és belépett a te drága anyukád. Anyuka szigorú tekintettel nézett rád, természetesen téged gyanúsított valamely csintalansággal s szemrehányásokkal halmozott el. Te először megfellepően pillantottál rád, majd megráztad szőke kis fejedet és ártatlanságodat hangoztattad. Anyuka nem hitt neked, a látszat ellened szólt — te voltál egyedül a szobában — s bosszantotta, hogy az ő kisfia nem mond igazat. Izgatott víta kezdődött, te már könnyes szemmel védekezted, de hiába — mondom a látszat ellened szólt.

S én, az apád, az ajtóhoz jöttem és onnan figyeltem az egész jelenetet. Tudtam, hogy igazad van, egy szavamba került volna, hogy tisztázzalak, de én ott állottam és hallgattam. Az apádban — akinek az a mestersége, hogy éber szemmel figyelje a világot s tapasztalatait okulásra közölje embertársaival — volt kíváncsiság érzése támadt. Arra gondoltam, hogy nyolcéves életében ime először van részed abban, amit igazságtalanságnak neveznek s arra is, hogy jaj, mily sokszor, mily keservesen sokszor lesz még részed meg nem érdemelt büntetésben. Látni akartam, miként állod meg a helyed az élet első arculáspása után s úgy figyeltelek, mint tudósok a rovarokat mikroszkóp alatt, vagy amint te szoktad elnézni a legyek vergődését, miután kitépted szárnyalkat.

S drága kisfiam, búske voltam rád, mert úgy viselkedted, amint én is viselkedtem volna hasonló helyzetben. Istene, ha engem meg nem érdemelten bántanak, nem egy eltört vázától van szó, de talán az mindegy is. Igazad tudatában visszautasítottad anyuka vádjait s nem tágtottál. Nem tágtottál akkor sem, amikor édesanyád felbőszülve lászálagon konok magatartásodon, csúnyán megvert. Én ott állottam az ajtóban, a gondolatok csak úgy kavarogtak kalapáló agyamban, de nem szóltam. Minden ütés, amelyet kaptál, nekem százszorosan, ezerszeresen fájt, de hallgattam, mert nagy, mély emberl studiomot végeztem rajtad. És szegyeltem magam annyira, hogy még ma sem me-

séltem el mindent anyukának, mert nem volt bátorságom bevallani csunya bűnemet. Te persze nem értetted, hogy miért vetted utána az ölembé, csokoládéval, csokoládéval tömlelek és elrohantam hazulról, hogy megvásároljam a gőzgépet, a vasutat s a kis autómobil, amelyeket már régen kívántál. Boldogan simultál hozzám, én pedig igyekeztem minden kívánságodat teljesíteni, hogy valamennyire meggyugtassam rossz lelkiismeretemet és kárpótlásul örömet szerezzek az én kis mártírnak.

Sárhány György

*

— **Görög-keleti újév.** Csütörtökön ünnepli a pravoszláv világ az újévet. A görögkeleti templomban istentiszteletet tartanak és a pravoszlávok munkaszünettel ünneplik újévüket. Szerdán este a szuboticai Szrnaó pompásan sikerült szilveszteri mulatságot rendezett a Bárdny-szállóban. Nagysikerű Szilveszterest volt a Kaszinóban is.

— **Visszatért Jugoszlávia vatikáni követe.** Beogradból jelentik: Jovinovic Milán Jugoszlávia vatikáni követe szerdán visszautazott Rómába. Dr. Jánjics Vojislav volt vallásügyi miniszter néhány nap múlva szintén Rómába utazik. Politikai körökben úgy hiszik, hogy a Vatikánnal történt konfliktus Jovinovic és Jánjics római utazásával teljes elintézését nyer.

— **A beogradi Nemzeti Színház új drámai igazgatója.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztérium Gavella Brankót, a zagrebi Nemzeti Színház drámai igazgatóját a beogradi Nemzeti színházhoz helyezte át, aki szerdán már elfoglalta hivatalát. Gavella, aki maga is színművész, elismert szaktekintély és munkálkodásához új beosztásában nagy reményeket fűznek.

— **Mussolini szombatra összehívta az olasz kamarát.** Rómából jelentik: Mussolini a kamara cinökövel egyetemben elhatározta, hogy a kamarát szombaton rövid időszakra összehívja. Az első ülést az elhunyt anyakirálynő emlékének szentelik. Az emlékbeszédet Mussolini tartja, a kormány nevében Federsoni belügyminiszter szóal fel és azután az ülést a gyász jelölű felüggesszük. A kamara munkáját január 20-ikán folytatja. Ennek az ülésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert ekkor kerül tárgyalásra a locarnói szerződés és ezzel összefüggésben Mussolini megtartja előre bejelentett nagy külpolitikai beszédét a locarnói szerződés által teremtett helyzetéről, valamint egyéb nemzetközi problémákról. A kamara megnyitására a Popolari képviselői valószínűleg visszatérnek a parlamentbe.

— **Általános amnesztiát ígér a bolgár kormány.** Szófiából jelentik: Kulev igazságügyminiszter a lapok tudósítói előtt kijelentette, hogy az újra összeülő parlament első sorban az amnesztiával fog foglalkozni, amely az 1923 óta lefolyt forradalmak mindennemű elítélésére vonatkozik fog. Külön kiemelte a miniszter, hogy az amnesztiát kiterjed a Sztambulijszki-párti tinnói bűnösökre is. Az amnesztiát lehetővé fogja tenni valamennyi emigránsnak, hogy visszatérjenek.

— **Az olasz minisztertanács a baptisták és methodisták ellen.** Milanából jelentik: A legközelebbi minisztertanács első elyértelmű javaslatot terjesztnek, hogy Olaszországban csak a más államokban hivatalosan elismert egyház-közösségek működhetnek. Ez az intézkedés első sorban a baptisták és a methodisták ellen irányul.

— **Nagy hideg Olaszországban.** Milanából jelentik: Egész Olaszországban nagy hideget jelentenek. A hegyeket hó borítja és a hőmérséklet 5—8 fokot mutat a fagypontra. Fiumából és Triestből azt jelentik, hogy az Adrián erős hóra dühög.

— **Olaszország angol adósságait is rendezi.** Rómából jelentik: Olaszország angol adósságainak rendezésére kiküldött bizottság elutazott Rómából. Az olasz sajtó bizik abban, hogy a bizottságnak éppoly sikere lesz az angol adósságok rendezése körül, amilyen Washingtonban volt. A sajtó rámutat arra a körülményre, hogy ezeknek az adósságoknak a rendezése nem tisztán anyagi kérdés. Ezzel szemben az angol sajtó az adósságok kérdését egyszerű üzleti kérdésnek tekinti.

— **A francia-angol adósságok rendezése.** Rómából jelentik: Az Angliával szemben fennálló adósságok ügyében kiküldött olasz delegáció Londonba utazott. Rocca igazságügyminiszter Párisba utazott, hogy az intellektuális antant nemzetközi értekezletén résztvegyen.

— **Külföldi munkások jelentkezése.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, a mely szerint minden külföldi munkás újból tartozik jelentkezni a rendőrségen. Ennek folytán a rendőrség felhívja a Szubotican élő külföldi munkásokat, akik 1922 június 15-ike előtt már itt laktak, hogy pénteken és szombaton délután három és hat óra között jelentkezzenek a rendőrségen Csicsics Szilvákó rendőrkapitánytól (II. emelet 117. szám.) Azok a külföldi munkások, akik 1922 június 15-ike után telepedtek le Szubotican, jövő héten, 21-én és 22-én, csütörtökön és pénteken tartoznak jelentkezni ugyanabban az ügyosztályban. A rendőrség ezenkívül felhívja mindazokat a munkaadókat is, akik külföldi munkásokat is alkalmaznak, hogy a fentemlített napokon délelőtt kilenc és tizenkét óra között jelentkezzenek a rendőrség 117-es szobájában.

— **Február 15-én kezdődik a leszerelési konferencia.** Párisból jelentik: *Mus-* *Matin* jelenti, a Quai d'Orsain kijelentették, hogy a leszerelési értekezlet munkálatai február 15-ikén kezdődnek meg.

— **Hadiözvegyek kapták meg a Villa Margheritát.** Rómából jelentik: Az olasz király a Villa Margheritát, amelyben az anyakirálynő Bordigherában lakott, a háboruban elesettek anya- és özvegy-egyesületének adományozta, hogy abból az anyák és özvegyek számára otülőhelyet alakítsanak.

— **A mexikói hadsereg ártalmatlanná tette a vonatrabló banditákat.** Mexikóból jelentik: A szövetségi hadsereg csapatának sikerült bekeríteni a banditákat, akik megtámadták egy személyvonatot s lemészárolták kiserőszemélyzetét és utasait. Számos banditát megölték, egy részüket elfogták. A banditák foglyait kivégezték, azonban a zsákmányt sikerült visszavenni tőlük.

— **Nem élhetto túl kilencvenöt éves anyja halálát.** Bécsből jelentik: Ritka fiú szeretet az, ami most Bécsben a halálba vitte *Mansch* Ignác neves akadémiai festőművészt, aki műtermében felakasztotta magát. Az öngyilkos levelet hagyott hátra testvérének melyben megírja, hogy nem tudja elviselni édesanyja halálát, aki pár hónappal ezelőtt, kilencvenöt esztendőskorában, meghalt s ezért követte őt a halálba.

— **Megnyitották a svéd országgyűlés új ülőszékét.** Stockholmból jelentik: A trónbeszéd, amelyet az országgyűlést megnyitották, azt a reményt hangsúlyozza, hogy Svédország a Nemzetek Szövetsége tanácsához való tartozáságánál fogva még mindig közreműködhetik a klengeszteződésnek abban a politikájában, amely tavaly mutatta föl az első eredményeket. Az elmúlt évben különböző államokkal döntőbírósi szerződést kötött az ország. A trónbeszéd számos törvényjavaslatot fejez, így a többek közt az állami közigazgatás decentralizálásáról, amelyet ügyképp egyszerűsíteni óhajtanak, aztán különböző adóméretekről.

— **Huszonöt német gőzös a jégben rekedt.** Berlinből jelentik: Az Osloban jég közé bezárt huszonöt német gőzös személyzetét repülőgépek után élémezik. A hajók helyzete nagyon komoly.

— **Árvíz Nyugat-Mexikóban hétszáz halottal.** Newyorkból jelentik: A nyugatmexikói Najari államban az árvíz husz falut elpusztított. A katasztrófának hír szerint hétszáz halalos áldozata van.

Reinhardt, a nagy rendező

*Gyöngörűséges álmod volt,
Azt álmodtam én tegnap este,
Hogy a házbérem és szobaszámítóm
Reinhardt tökéletesen rendezte.*

(—)

— **Időjelölát.** (A petrovaradini katonai meteorológiai intézet jelentése.) Nagy havazás várható. A déli tengermeleken hűvös idő és eső lesz. A szelek ott megerősödnek, míg az ország belsejében mérsékelt keleti szelek fognak fújni. A borultság átalános lesz. A havazás az egész országra kiterjed, csak a délnyugati részen esőzés lesz. A hőmérséklet tartani fog.

— **Fiatalkoruk szerelmi kalandja.** Beogradból jelentik: Egy beogradi kereskedő tizenhét éves fia Noviszadról megszöktetett egy kiskorú leányt azzal a szándékkal, hogy Beogradban feleségül veszi. A beogradi rendőrségnek azonban tudomására jutott a szöktetés, a kisleányt előállították és visszatoloncolták Noviszadra.

— **Két és félévi börtön gyilkosságért.** Noviszadról jelentik: A semmitől szerdán tárgyalta Csernik Bozsidárka Ivanovói asszony ügyét. A vádlott névrokonánál, Csernik Annánál lakott és azzal gyanúsította háziaszonyát, hogy férjével kacérkodik. A két asszony állandóan veszekedett, emiatt 1923 november 26-án Csernik Anna kiakarta dobni a lakásából Csernik Bozsidárkát, aki efeletti felindulásában fejszét ragadott és több éles csapást mért háziaszonya fejére. Csernik Anna a helyszínén meghalt. A pancsevói kerületi törvényszék szándékos emberölésért három évi börtönre ítélte Csernik Bozsidárkát és a noviszadi felebbviteli bíróság helyben is hagyta az ítéletet. A noviszadi semmitől szerdán tárgyaláson megsemmisítette az ítéletet, Csernik Bozsidárkát gyilkosságban mondta ki bűnsnek és két és félévi börtönre ítélte.

— **A Ma Este legújabb száma rendkívül érdekes darabmelléklettel, sok novellával, riporttal és képpel, már megjelent.** Kapható a *Kurir*-nál.

— **Milyenek a hamisított ezredinárosok?** Bécsből jelentik: Az »Erkennungszeichen« című folyóirat januári száma részletes leírást közöl a hamisított ezredinárosokról. A leírás szerint kétféle hamis dinárt ismernek, melyek közül a második típus a jobban sikerült. Az első típus ismertetőjelei ezek: a papiros fényesebb és vastagabb, mint az eredeti, a vízfel teljesen rossz. Az »100« felírás körül levő sárga színűt elmosódott, ugyanígy a bankjegy közepén lévő Szent György-alak árnyékolása. Szent György arcának a hamisított bankjegyeken egészen más kifejezése van, mint az eredetin. A nyak és a felső comb részei árnyékolatlanok. A sárhány szája, mely az eredetin élénk vörös, a hamisítványokon majdnem fehér. A bankjegy szövegrésznének betűi sokkal vastagabbak, mint az eredeti bankjegyeken. Legkönnyebben megismerhetők azonban a hamis bankjegyek arról, hogy a bankjegy hátlapján lévő földművesnek nincs bajusza. A második típus vízjegye jobban sikerült, a rajzbeli eltérések azonban itt is épp olyan nagyok, mint az első típus hamisítványoknál.

A portugál bankjegyhamisításban egy volt miniszternek is része volt. Lisszabonból jelentik: A hági rendőrségtől értesítés érkezett, hogy a portugál pénzhamisítás miatt letartóztatott Marang hollandi állampolgáron kívül Karel és José Reis is letartóztatott a portugál kormány megkeresésére. Marangnál hat ládába csomagolva tizenkét millió hollandi forint összegű hamisított hatszázás eszudo-bankjegyet foglaltak le. Erős a gyanú, hogy Nuno Simoes volt kereskedelmi miniszter is részes a hamis bankjegyek megrendelésében.

Teljes immunitás a merevgörccs ellen. Párisból jelelik: Dr. Roux a tudományos akadémiában közlést tett arról, hogy Ramon és Zeller tanárok olyan antitoxint állítottak elő, amely teljes és tartós immunitást biztosít a tetanuszal szemben.

Nem volt kommunista. A szubotocai törvényszéken kedden megtartott büntető tárgyaláson egy sajtópörben kihallgatott tanúk azt vallották, hogy 1919-ben, amikor Péits István a szubotocai kőiparosokat gyűlésre hívta össze, Németh István a Munkás Otthonban kommunista beszédet tartott. Ma megjelent nála Németh István, aki előadta, hogy ő soha nem volt kommunista, mindig szociáldemokrata volt s 1919-ben sem tartott kommunista beszédet. Ha valaki beszédét másképp magyarázta, az félreértette szavait.

Emberölésért nyolc évi fegyház. Somborból jelentik: A sombori törvényszék Maszirevics-tanácsa szerdán tárgyalta Tordjanin Vinko haranyavrhóvi földműves bűnügyét, aki 1925 júniusában, egy korcsmai malatozás alkalmával, vadászfegyverével lelőtte Barics Ádám földművest. A szerdai tárgyaláson Tordjanint a bíróság bűnösnek mondta ki szándékos emberölésben és ezért nyolc évi fegyházra ítélte. Ugy az ügyész, mint az elítelt felebbezték.

A gyorsvonat beleszaladt egy tehervonatba. Niszből jelentik: Kedden este a Nis melletti Crveni Krst állomáson a Beogradból érkező gyorsvonat hibás váltóállítás miatt beleszaladt az állomáson veszteglő élőállatokkal megrakott tehervonatba, amelynek több kocsija az összeütközés következtében felborult. Emberéletben nem esett kár, azonban a felborult teherkocsikban elhelyezett állatok elpusztultak.

Királysértésért elítelt szentái pök. Noviszadról jelentik: Klein (Jakovljevic) Ede terasztoji (oroszosági) pök, ezidőszent szentái lakos múlt évi június 8-án Szentán Milevics Zsivota kocsmájában, ittasan királysértést követett el. A noviszadi kerületi törvényszék szerdán két havi fegyházra ítélte, de a büntetésbe betudta az eddig szenvedett hat havi vizsgálati fogságát. Az ügyész felebbezett. Klein továbbra is letartóztatásban marad.

Halálozás. Sipos Károly butorgyáros szerdán reggel nyolc órakor hosszas szenvedés után, hatvan éves korában elhunyt. Sipos Károly a város régi, tekintélyes iparosai közé tartozott és a város számos középületének, így a városi háznak is asztalos-munkáit ő végezte. Halála nagy részvétet keltett a város minden társadalmi rétegében. Temetése pénteken délután két órakor lesz a Szentái ut. 3. szám alatti gyűszházban.

Elítelt verekedők. A szubotocai kerületi törvényszék 1924 február 24-én Vukovics László szubotocai kereskedőt és Vukovics József szubotocai földművest tizenegy-tizenhárom napi fegyházra és száz-száz dinár pénzbírságra ítélte, mert a szubotocai piacon bottal egyba-főbe verték Milenkovics György, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A noviszadi felebbezteti bíróság 1925 november 13-án helybenhagyta az ítéletet és a noviszadi személynévkönyv szerdán elvetette a kezdett emelési pászszokat.

A tovarisevói Windischgraetzek. Tovarisevo sokkal kisebb hely, mint Budapest, Tovarisevon tehát nem is ezer frankosokat, hanem csak marhapaszusokot, vagyis ékes közigazgatási nyelven járulatlévelet hamisítanak. A csendőrség tetten érte Popovics Dusán, Petrics Dusán és Jakics István tekintélyes polgárokat, akik a tovarisevói vásáron hamis járulatléveleket akartak forgalomba hozni. Szerdán a noviszadi kerületi törvényszék Popovicsot egy hónapi, Petricsot és Jakicsot 15-15 napi elzárásra ítélte.

Egy kilencvenhárom éves aggyastyán válópert indított eilesége ellen. Newyorkból jelentik: A kansasi Judipendence legöregebb polgára, a kilencvenhárom éves John Chapman válópert indított nyolcvan éves felesége ellen. Mikor megkérdezték tőle, hogy mi indította erre a különös elhatározásra, ezt felelte: Sokat perel az asszony, én pedig csendességben szeretném eltölteni hátralévő napjaimat. Dawes bíró azonban a következő szavakkal döntötte el a pert: Ha az asszony perlekedése alkalmas ok volna az elváltásra, akkor rám is ez a sors várna, meg talán mindnyájunkra, kik itt vagyunk ebben a teremben. Az asszonyt a nyelvével együtt vették feleségül...

Meghalt a Jadranska Plovidbo vezérigazgatója. Zagrebból jelentik: Szerdán délelőtt a zagrebi Esplanade szálloda előtt hirtelen rosszul lett és meghalt Sárics Máté, a Jadranska Plovidbo vezérigazgatója. Sárics Máté a horvát közgazdasági életben nagy szerepet játszott és halála általános részvétet keltett Zagrebban.

A táncosnő lába nem aratógép. Párisból jelentik: Még 1920-ban történt, hogy Laugier kisasszony, a párisi Nagyopera szolótáncosnője vasuti baleset következtében megsérült a lábán és 500.000 frank erejéig kártérítési pert indított a vasutársaság ellen. Három orvos vizsgálta meg a táncosnőt és megállapították, hogy táncjelölti képessége hét százalékkal csökkent. Ezt a pört tárgyalta a múlt héten a párisi törvényszék, amelynek folyamán nagy vita indult meg a furcsa orvosi szakvéleményről. A táncosnő ügyvédje ezeket mondta róla: — A szakértők ügyfelem ügyében olyan véleményt terjesztettek elő, mintha közönséges munkáshalesetről lenne szó. Már pedig egy táncosnő lábait nem lehet egy kalap alá venni az aratógéppel. Az ügyvéd erután az Opera igazgatóinak az ő érveit támogató leveleit mutatta fel, a vasutársaság ügyésze azonban szakértői véleményre hivatkozva, huszonnégyezer frank kártérítést ajánlott fel. A bíróság végre is úgy ítélte, hogy a vasuti társaság csökkentett teljesítőképesség címén ötvenezer frank kártérítést köteles Laugier kisasszonynak fizetni.

Hamisítási szezon. Zagrebból jelentik: A zagrebi rendőrigazgatóság szerdán táviratot kapott Lázics Zsukától, a jugoszláv rendőrség országos főnöke-től, aki most Németországban nyomoz az ezerdinárosok hamisítási ügyében. Lázics értesítette a zagrebi rendőrigazgatóságot, hogy a hamis ezerdinárosok nyomdájában Bielfeldben, a hamis ezerdinárosok klicsín kívül jogoszláv okmánybélyeg klicsiket és temérdek hamisított okmánybélyeg is talált. A hamisbélyegek azonban még nem kerültek forgalomba. A talált klicsiket és okmánybélyegeket a német rendőrség befoglalta és Berlinbe szállította. Lázics rendőrfőnök a berlini jogoszláv követ-ség útján lépéseket tett a berlini kormányval a Bielfeldben letartóztatott Cár Petar és Javor Milan pénzhamisítók kiadatása érdekében. Lázics egyelőre még Németországban marad.

Zagrebnak százharmincezer lakosa van. Zagrebból jelentik: A városi statisztikai hivatal szerdán adta ki hivatalos évi jelentését, amely szerint 1925 december hó 31-én Zagreb lakosságának száma elérte a százharmincezeret. Zagreb lakossága 1920 óta emelkedett százszázalékosan — százharmincezerre.

Németország kiadja a zagrebi bankár-csekszalót. Zagrebból jelentik: A Hamburgban letartóztatott Mikolyi Vojko ügyében, aki mint ismeretes, több millió dinárral megkárosította a zagrebi postatakarékpénztár, a kiadási eljárás már annyira előrehaladott, hogy kiadását február hónapra várják. Ha a csekszaló hazaérkezik, rövidesen kiütözik ügyében a főtárgyalást.

Három zsák komlót loptak. Noviszadról jelentik: A bácskapetrováci csendőrség kedden letartóztatta és szerdán a noviszadi ügyészség fogházába szállította Gazdik Steván kulpini földművest és Kiszei Mihály kulpini cipészt, akik hétfőről kedde virradó éjjel Misot Pál kulpini gazda padlásáról három zsák komlót loptak 18.000 dinár értékben. A komlót Palánkára akarták szállítani, a csendőrség azonban az országúton utolérte és letartóztatta őket. Gazdiknál Csehszlovákiába szülő és vízummal ellátott utólevél volt és beismerte, hogy a lopott komló értékével Csehszlovákiába akart szökni.

A Színházi Élet új száma gazdag tartalommal, sok képpel, riporttal és érdekes rovatokkal jelent meg. A lap megkezdi Krudy Gyula Pálmai Ilkáról írt regényének közlését, kottamellettel ad, darabmellettel pedig Pirandello „Hat szerep keres egy szerzőt” című híres színdarabját közli. A Színházi Élet a Literaria árusítóháló kapható 12 dinárért.

Az álkutcs. Noviszadról jelentik: Marzsics Jozsef Pag-szigeti földműves és Gerich Ferenc bácskapetrováci napszámos múlt évi november 11-én Novesóven álkutcsal betörték Korel Miklós gazda éléskamrájába és úgy onnan, mint Brücker István lakásából, nemkülönben Bolcz Annától nagymennyiségű élelmiszert, sonkát, füstölt oldalast, buzát, ruhaneműt, 110 liter bort loptak. A noviszadi kerületi törvényszék szerdán Marzsicsot nyolc, Gerichet tíz havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerőssé vált.

Dominóball. Szombat este lesz a L'oydban a szubotocai zsidó nőegylet dominóballja.

Elítelt tolvajok. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék szerdán egy évi börtönre ítélte Tjuran Suljo derventi napszámost, akit már lopásért több ízben elítéltek. Tjuran 1925. június 26-án Noviszadon Gutics Mijo nevű honfitársától, amíg az aludt, 120 dinár készpénzt lopott és amikor a noviszadi rendőrség elfogta, Huszиковics Mehmed névre szóló igazolványokat mutatott fel. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg az elítelt felebbezett. A bíróság további fogvatartását mondta ki. — Szerdán tárgyalta Pavlovics Zsivojin crnarekai napszámos bűnügyét is. Pavlovics a múlt év novemberében Szeg József és Setyevics Márkó noviszadi lakosoktól ruhaneműket és ékszert loptott. A bíróság Pavlovicsot tíz havi börtönre ítélte.

Női- és gyermekfelhőneműt a legjutányosabb áron a „Dama” felhőneműszalon készít Tolstojeva (Ódor-u.) 21.

Gyilkoltak a tengeri malacok. Berlinből jelentik: Szokatlan szerencsétlenségnek esett áldozatul egy öt éves házaspár gondozására bírt két éves gyermek. A nevelőszülő a lakásban tartottak egy faketreben több tengeri malacot s éjszaka nyitva maradt a kettő ajtója, úgy, hogy az állatok a konyhából bemászhattak a szobába s ötszáz-száz harapdálták a kisgyermeket. Reggelre az apróság már halot volt. A nevelőszülőket kihallgatták a rendőrségben. Elmondták, hogy éjszaka gyermekágyára ebredtek fel, azt hírték, hogy álmában megébredt csopogás, de hamarosan elhallgatott, tehát nem néztek utána és megint elaludt. Az orvos véleménye az, hogy amíg a két gyermek elvisszette az éjszaka s ezért szunt meg sírt. Az öreg nevelőszülők ellen gondatlanul okozott emberölés miatt megindult a büntető eljárás.

1 csésze tejben 3 kávéskanál Ovomaltina

mindent magában foglal, ami a szervezetet kiegészíti

Aki az Ovomaltint nem hagyja ki reggelijéből és uzsonnájából, nyugodt lehet, hogy esti és szellemi erejének fenntartásához a legjobbat járult hozzá.

Ára dobozonként 18.50 dinár

Kapható gyógyszertárakban, drogeriákban, fűszer- és csomagolóiparüzletekben

Mintát és ismertetőt ingyen küld: Dr. A. Wandor D. D. Zagreb Jurjevka ul. 37.

A baranyai menekültek jelentkezése. A szociálpolitikai minisztérium tudvalevőleg új rendeletet adott ki az idegen állampolgárok alkalmaztatásáról. Korábbi közléssel szemben illetékes helyen annak megállapítását kérik, hogy a jelentkezési kötelezettség a baranyai menekültekre is vonatkozik. Bővebb felvilágosítást a baranyai menekültek gazdasági egyesületének vezetősége ad a menekülteknek.

Orvosi hír. Keller Dzsó dr. szülész, nőgyógyász, operateur a bécsi és berlini szaktanulmányai után, mint specialista működését Noviszadon, Zeljeznicka ulica 5. szám alatt megkezdte.

Blaha Lujza haldoklik. Budapestről jelentik: A hónapok óta betegeskedő Blaha Lujza állapota válságosra fordult. A beteg tegnap elvesztette eszméletét és azóta nem tért magához. Orvosai szerint az agy és az emésztési szervek teljesen felmondták a szolgálatot. Szerda délután az orvosok konziliumot tartottak a halálos beteg művésznő ágyánál és megállapították, hogy állapota teljesen reménytelen, a katasztrófa csak órák kérdése. A haldokló ágyánál ott van fia, dr. Blaha Sándor, Rakosi Szidi, a Beóthy-család és Blaha Lujza valamennyi unokája.

Kraljevbragi pezsgő a vezető márka

Lakásberendezések, hűtők, ebédlők, uriszobák, stb. stb. egyszemélyes és díszesebb kivitelben legelőszöben Braća Goldner jágszelnemű, faburor és rezárgyárában szereshetők be. Subonica, Jugovicia ul. 20.

Sloza vadásztársaság f. hó 12-én tartotta meg ezévi körvadászátát, amely váradózson felül sikerült. Vadászati után kedélyes vacsora volt Lámic Béla vendéglőjében mindenki megelegetésére, ahol az első felköszöntőt Kóky Antal tartotta s a szláv és magyar vadásztársaságra üritette poharát. A vig társaság sokáig együtt maradt a legjobb hangulatban.

Minden arctisztítálatanságot

tehat szepesit, kitiszt, miltasz, és foltot stb. szavatoltan elhávolit a pársi emulzió

Visagino Adéla Patti

az egyetlen tökéletes és ártalmatlan arctisztító, amely az arcnak hosszú időre fiatalos és frissült birtost. Nanonta számos kórszélvészi. Kapható minden gyógyszerüzletben, illatszertárban és dr. gyárakban. Uvegeje 50 dinár. Jugoszláviától: Subonica, Zagreb, Gajeva ul. 8. 0565

Meghiúsult postarablás. Nordhausenből jelentik: A főposta épülete előtt kedden három rabló megtámadta a posta két tisztviselőjét, amikor egy ládában kétszázötven ezer aranyfrankot vittek. A rablók hátulról hatalmas fejsze-csapásokat mértek a tisztviselők fejére. A tisztviselők elájultak és a rablók a ládát kiragadták kezükből és futásnak eredtek. A rendőrszem a támadást észrevette, üzöbe vette a merénylőket és több lövést adott le a menekülőket után. Az egyik rabló szíventalálva holtan összesett, a második súlyosan megsebesült, a harmadiknak sikerült elmenekülnie. A pénzesláda ilyen módon visszakért a posta birtokába.

Bodrics Miska cigányprimás értesíti a közönséget, hogy kilépett a Bárány-kávéházból és esténként zenekarával együtt a Lloyd éttermében található. Megrendelésre vidékre is kimegy.

Sztrájkra készülnek a román ügyvédek. Bukarestből jelentik: Az új büntető perrendtartás miatt a román ügyvédek sztrájkra készülnek. Az új perrendtartás ugyanis olyan szigorú rendelkezéseket tartalmaz, hogy a vádlott és védője számára ugyiszólván lehetetlené teszi a védekezést.

Táncestély. A kereskedő Ifjak Egyesülete január hó 16-án a Bárány-szálló összes termelői színházban táncestélyt rendez. Kezdeté este fél kilenc órakor.

A nagypapa és unokája. Londonból jelentik: Szomorú és fájdalmas családi viszály ért kibékítő befejezéshez abban a végrendeletben, amelyet most bontottak föl San-Franciskóban. A san-franciskói cukorkirály, Claude Spreckell, hagyta egész vagyonát egy szegény londoni kereskedő, John Ferris tizenöt éves leányára, aki jelenleg a bormenyunthi gimnázium növendéke. Claude Spreckell az óriási kikötőváros egyik leggazdagabb emberének tartották. Mint a legtöbb amerikai karrier: övé is a legalacsonyabb sorban kezdődött és lendült a milliárdok magasságába. Egész életében minden vállalatában mesés szerencse kísérte. Családi élete azonban nem volt szerencsés: feleségét korán elvesztette s azóta minden szeretetével leányán csüggött. Feleségül akarta adni az Unió egy nagynevű politikusához, de a leány beleszeretett édesapja egyik gyári tisztviselőjébe, Richard Wattsonba. Az apa hallani sem akart erről a házasságról, amire leánya megszkökött szerelmével. Mikor aztán Spreckell megtudta, hogy a házaspár nagy nélkülözések között él: meglágyult a szíve és harminc millió dollárt küldött a leányának. Azonban a büszke asszony nem fogadta el ezt az óriási összeget s férjével együtt el is költözött Angliába, ahol még pár évig éltek együtt, nagyon szűkösen, de mégis boldog házasságban, aminek a férj halála vetett véget. Két évig gyászolta az özvegy, aztán feleségül ment John de Ferris kereskedőhöz. Az öreg valóságos mélabúba esett, visszahúzódott a világtól, üzleteltől, s most már nem bocsátott meg leányának akkor sem, amikor az, férje halála után, könyörgő leveleket írt neki, s kérte, hogy hozományát, amit annak idején visszautasított, most már adja ki neki. Az öreg hajthatatlan maradt, mire pörre került a dolog s a bíróság a leányt kérésével elutasította. Claude Spreckell pedig nem sokára ezután elhunyt s mindenképp azt várta, hogy az általa alapított jótékony intézetekre hagyja rengeteg vagyonát. Általános meglepetésre azonban végrendelete felbontásakor kint, hogy örökösévé unokáját nevezte meg.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes Ferenc József keserűvíz szabadalmazsa a vérkeringést és emeli a gondolkodó — és munkaképességet, lehetővé térvén a kísérletek alapján bizonyított, hogy a **Ferenc József víz** rendkívül jótékony hatású hashajtó, kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

FILM
Rin Tin-Tin II.

Rin Tin-Tin egy farkaskutya, amellyel piszkos konkurenciát csinálnak a Valentinónak és az Eddie Polónak. Ez előtt félévvel járt Szubótiban először a primadonna-és első filmje mérsékelt sikerrel, de mégis, a közönség úgy vélekedett: eredeti ötlet. Rin Tin-Tin egy afrikai vadász tulajdona, akinek a kutyán kívül van még egy ennielő leánya, akinek viszont van egy testhezálló vőlegénye, akinek ezzel szemben vagy egy sötétlélkü irigye. Pont. Az atyát megöli a fekete szívi konkurens. A gyana a kutyára harud, akit elvisznek a háztól. Később aztán a kutyá ékesszólóan bebizonyítja, hogy nem ő a gyilkos, hanem a Gyilkos a gyilkos, amelynek során a fiatalok egybekelelnek és ikreket hoznak a világra. Rin Tin-Tin sem hagyja magát, keres egy özvegy farkasot, akivel duettben aztán bebizonyítja, hogy nem hível az egyke-rendszerek. Az ennielő film, amely a család élet gyönyöreit hirdeti állatoknak-embereknek, két csecesmő és tizenkét farkaskutya nettó szaporulatát zárul.

Most itt van a legújabb Rin Tin-Tin film, amely annyira köpiája az előzőnek, hogy szinte azt hiszi a jó memóriájú néző: ugyanazt a darabot látja. De mégis van valami díszítő: *ez sokkal unalmasabb és univabb film az előzőnél.* A Rin T. T. nem fejlődött, sőt egyhangúbb, mint valaha. Nem azért egyhangú, mert nem hallani az ugatását, hisz a Valentinó sóhajt sem hallatszanak a menyországba, de neveléses, hogy egy különben szimpatikus farkaskutyából vérséssel és rendezői szemfényvesztéssel mindenáron primadonnát akarnak csinálni. Egy egér, amelyet most fogott a cicánk a spájzban, külön produkciókat művelne, mint ez a Rin Tin-Tin és főleg nem plágizálná önmagát. Ezt garantálom. A végén a büns természetesen elveszi méltó büntetését, belefutad egy kutba, R. T. T.-t rehabilitálják, majd a film egy méla akkorddal a szokásos két csecesmő s tizenkét farkaskutyák szaporulatával zárul, a jelenveit ebek és gyermekek legnagyobb meglepedésére. (t. i.)

SPORT
Felfüggesztették a spliti Hajduk hat játékosát

Elmulatták Zagrebban a szövetség pénzét

Zagreből jelentik: A Jutarnji List értesítése szerint a spliti alszövetség felfüggesztette a Hajduk hat játékosát. A felfüggesztett játékosok: Benecius, Bonacius I. és Bonacius II. Poduje I, Poduje II. és Rodin. Ezenkívül az egyesület ezer-ezer dinár pénzbírságra ítélték a hat játékos után. A büntetést azért szabták ki, mert a hat játékos a múlt évben, amikor a királyi sorlegmérés döntőjét játszották, ott maradtak Zagrebban és ötezer dináros céljuket a szövetségnek kellett kifizetni. A szövetség a spliti alszövetségtől követelte a pénzt, de az alszövetségnek nem volt pénze fizetni, a Hajduk pedig elutasította. Egyiptomba. Most, hogy az egyiptomi furának vége, a Hajduk nem játszhat már közele addig, amíg a pénzt, amelyer játékosai, alighanem elutaltak Zagrebban, meg nem térni a szövetségnek.

A spliti Hajduk felebezett az ítélet ellen és kilönsen azt kifogásolja, hogy Rodin után is büntetést kell fizetnie, holott Rodin már régen állt a Beograd SK-ba.

A Sand birközversenye. A Sand január 24-én Szubótica város birköz-

ságáért országos birközversenyt rendez. A versenyen résztvesznek a Vajdaság összes számbajövő birközöl, akiknek küzdelme minden súlycsoportban érdekesnek és hívónak ígérkezik. A Sand teljes gárdáját állítja sorompóba és reméli, hogy egy-két bajnokságot sikerül megnyernie.

Novisad—Skoplje. Beogradból jelentik: A beograd alszövetség igazgatótanácsa szerdai ülésén elhatározta, hogy Skoplje válogatott csapata február 14-én Noviszadon a noviszadi válogatottakkal játszik. Február 12-én Beogradban játszanak a skopljei válogatottak.

Birközverseny Velika-Kikindán. Kikindáról jelentik: A Kosovo propaganda birközversenye jól sikerült. Részletes eredmény: Légsúly: 1. Tóli (SzAK). 2. Streszberg (SzAK). 3. Nagy (Kosovo). Pehelysúly: 1. Keceli (SzAK). 2. Simics (Kosovo). 3. Süregi (SzAK). Könnyűsúly: 1. Flossberger (SzAK). 2. Bognár (Kosovo). Kisközép: 1. Recsko (SzAK). 2. Torics (Kosovo). Nagyközép: 1. Kivics (Kosovo). 2. Varadjanin (Kosovo).

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. január 13.

- Zürich deviza 9.1750.
- Budapest deviza 1260—1264, valuta 1259—1264.
- Prága deviza 59.80—60.30, valuta 59.45—60.05.
- Berlin deviza 7.41—7.43 milliárd márka valuta 7.369—7.409 milliárd márka.
- Bécs deviza 1253.75—1257.75, valuta 1250—1256.
- Trieszt deviza 4375—4385.
- London deviza 274.
- Newyork deviza 167.50.

Zürich, jan. 13. Zárlat: Beograd 9.175, Páris 1935, London 251425, Newyork 517.75, Brüsszel 2350, Milánó 2089, Amsterdam 20805, Berlin 123.20, Bécs 72.90, Szófia 3.675, Prága 15.34, Varsó 71, Budapest 72.50, Bukarest 2.325.

Beograd, jan. 13. Zárlat: Genf 1092, Páris 212, London 27465, Newyork 56.52, Brüsszel 258, Milánó 22875, Berlin 1347, Bécs 7977, Prága 167, Budapest 790, Szalmiki 73.

Zagreb, jan. 13. Zárlat: Páris 217, London 276, Newyork 56.85, Brüsszel 259, Zürich 10.98, Amsterdam 22.87, Berlin 13.5250, Bécs 802.60, Prága 168.90, Tieszt 230.10.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 13. Buzza: 10¹/₂ vagon búcskai 299—300 dinár, 1¹/₂ vagon bánáti, 75—76 kilós 297.50 dinár. Tengeri: 5 vagon bánáti, márciusi hajóállomás 140 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás kombinált, exportmalonból 487.50 dinár. Korpa: 2 vagon búcskai, új jutazsákokban 130 dinár. Irányzat: lanyha.

Budapesti terménytőzsde, jan. 13. A terménytőzsdén nyitáskor az irányzat tartott, a tegnapi árak mellett gyengébb a kínálat, a kereslet is tartózkodó. Csak határvidéken mutatkozik állandó mérsékelt kereslet olasz és osztrák számlára a dunántúli buza iránt. Csikágóból sem jelentettek lényeges változást.

A tőzsdéldő elején 422.800 koronával kínálják a tiszai 77-es búzát, 417.500 koronával a dunántúli. Fejérmegyei búzát nyitáskor 415.000 koronával körttek. Rozsért 245—247.500 koronát lehet elérni.

A takarmányok között csak zabot és tengerit keresnek. Tengerit 182.500, jómindségű zab 155.000 korona nyitáskor.

Csikágói gabonátőzsde, jan. 12. Buzza májusra 174.75, buza júliusra 151, buza szeptemberre 143.5. Tengeri májusra 88.625, tengeri júliusra 90.75, tengeri szeptemberre 91.875. Zab májusra 45.75,

zab júliusra 46.375. Rozs májusra 190.5, rozs júliusra 108.25.

Newyorki gabonátőzsde, jan. 12. Buzza 195—197.75. Tengeri 96.125. Liszt 800—850. Az irányzat alig tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 512 —15), Novisad 519 (—), Zemun 685 (+5), Pancsevo 645 (+5), Szinoderevo 678 (+5). Dráva: Maribor 55 (—1), Zakanj —99 (—5), Donji Miholjac 55 (—4), Oszijek 268 (—8). Száva: Zagreb —44 (—2), Sisak 205 (—35), Jasenovac 544 (—28), Bród 600 (—26), Samac 600 (—26), Mitrovica 644 (—8), Beograd 576 (+5). Tisza: Senta 731 (+4), Bece 617 (+5), Tita 597 (+3). Una: Novi 150 (—8).

KÖZGAZDASÁG

Konferencia a tömeges fizetéseketelenség miatt Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők egyesülete a hitelezőit védegyeletével vasárnap délelőtt 11 órakor együttes konferenciát tart a Lloydban. A konferencián a tömeges fizetéseketelenségek következtében szükséges intézkedésekről fogják tanácskozni.

Uj hajózási menetrend Beograd és Pancsevo között. Beogradból jelentik: Beograd és Pancsevo között január 15-től kezdve új hajózási menetrend lép életbe. Eszerint Beogradból naponta 6, 8, 12, 15, 17:15 és 19 óra 30 perckor indul hajó Pancsevo-ra, míg Pancsevo-ról 5, 8, 10, 14:30, 17:35 és 19 órakor indul hajó Beograd felé.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsmegyei Napló szerdai példányai közt két olyan példány volt, amelyben a harmadik oldalon

Huszonöt év helyett öt év
A török válaszcikk megérkezett Londonba

elikk a következő címváltozással jelent meg:

Öt év helyett huszonöt év
A török válaszcikk megérkezett Londonból

Ahhoz bármelyik ilyen példány bírálókba került és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap.
Aki a Bácsmegyei Naplóra előfizet, résztvesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 400, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek ki sorsolásra.

PATKÁNY PATKÁNYTŐZSER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és éregériában továbbá a Torontói Agrárbanknál Veliki-Béckerekén. 1926

JOGÁSZOK!
Katona Artur
doktor
1921 SZEMÉRTÉK
BUDAPEST
IX. Szalay-utca 41.
Előkészítés és jegyzetberlet az összes egyetem jogi és az ügyvédi vizsgára. Mindennemű tudományos ügyben díjtalan tanácskozás és 1101 levelezés.

Wilde Oszkár kétverse

Fantaisies Décoratives

I.

LE PANNEAU

Ott, ahol árnyas a eszűt.
Az egy ivor kis drága nő
A körme zöldes drágakő,
Halkod, piros rózsát szakít.

Es hull hull a vörös levél
Es a fehérék szállanak
A kék medencén, hol a nap
Mint aranyos sárkány henye.

Es a fehér levél repül
Es a vörös ing hanyagul,
Ez sárga szobnyórára hull,
Az meg hollóhujára ül.

A lány lajtot vesz s énekel,
Kirebben egy skárlát-nyaku,
Fzűsbegyi, ezüst daru
S ércszárnyával tör az égbe fel.

A lány dalol, kezébe lant,
Ugy énekel, mint egy mese,
Mandulaszemű kedvese
Bámulja a fűvön, alant.

Es felsikolt most szörnyűkép
Az édes, könnye megered,
Gonosz tövis sebezte meg
Rózsás-éres kagylófüvét.

Es most nevet, megint kacag,
Egy rózsza szirma hullt oda,
Hol sárga csipkefűzola
Mutat egy kék éres nyakat.

Halkod, piros rózsákat szakít,
A körme zöldes drágakő,
Az egy ivor, kis drága nő,
Ott, ahol árnyas a eszűt.

II.

LES BALLONS

A lampa türkiszékek égen
Léggömb inog, sok citra fől,
Mint atlaszból megannyi hold,
Selyempillangó, kétszegű.

Fogog, mikor szél hajtanó
Es imbolyog, mint táncba nő,
Mint drágagyöngy gurul elő
S mint az ezüstörvén hull alá.
Most tenki galyakon lübe,
Mint télovázik és mereng,
Akár a rózsza szirma leng
S rajt az ökörvyát a zsinog.

Majd föl a tóra hőmpölyög
S ring-ring az ametisztgolyó,
Helygő opál, sok lángoló,
Rubintpiros levél között.

Fordította Kosztolányi Dezső

Bernard Shaw a karácsony ellen dörög

Nem kell több karácsony — Miigen lesz az állami karácsony 1950-ben

Az angol karácsony az idén is nagyarányos fényben, családias melegségben zárt le. Pálykát ettek az angolok, mint minden évben, angol pálykát, dán pálykát, bécsi pálykát, holland pálykát és francia pálykát is utólagára, mert a franciák fölmenték szavukat pálykák kivétel ellen. A Christmas pudding most is ott állt az ünnepasztalon, a jóres hússal együtt. Ge...

A meghitt ünnepet egyetlen hang zavarta meg: Bernard Shaw. A Daily Herald című szocialista lapban többek közt ezt írta: — Védjük azok az emberek a karácsonyt, akiknek tetszik. És nem bírom...

biztatassák ezeket az embereket a kereskedők is. En sem az előzőkhez, sem az utóbbiakhoz nem tartozom s különben is eleget zaklatnak és bosszantanak engem egész esztendőn át. Egyáltalán nem érzem szükségét annak, hogy ezek a szokások minden évben felújuljanak és megkérdőzzék tőlem, hogy miért nem tetszenek. Hát az isten szent szelvetére, miért is tessenek?

Ez egészen rá vall az ír puritánra, ki — úgy látszik — elfelejtette gyermekkorát s nem érti a gyermekek örömeit, mely minden decemberben feljül, valahányszor várják az anyját s mindaddig, míg el nem tűnik az ábrándok délibábos kora s olyan elvisehelhetlenül okosakká nem lesznek, mint Bernard Shaw.

Két font löpor

Írta: Gere Zsigmond

Már borongós estére hajlott az idő s a korai napnyugtá után Illa felhőpárk lágyulóztak a sűrű bokrok körül, hogy a davecséri főbíró könnyű bricskája hangos kattogással verte fel a Bakonynak azt a részét, amelyen keresztül jól kiárt országut vezet Gyepes község felől.

Lovagi, a főszolgabíró maga hajtott. A két fényesörü pejkót nem régebben vette Veszprémben s most gyönyörködött bennük, hogy méris mennyire összeszokott a két nemes állat, hogy mily pompásan rugják-veik egyszerre a lábukat, mintha évek óta együtt parádézta volna.

Háromnegyed óra alatt odhott leszek, — konstataulta Lovagi meglepődötten — még tán annyi sem kell, hisz a pejkók gyönyörűen tartják a tempót. Megeresztette egy kissé jobban a gyepőt, a lovacskák még gyorsabb iramot vettek. — csak egy rebent-libbent utánuk a könnyű homokfutó.

Jó vásárt csináltam velük, — dühnyögte Lovagi magában — nem esapott be a vén Torjay: testvérek közt megéri a kétszáz pengő! És meg!

Torjay híres lóészár volt abban az időben, az ötvenes-hatvanas években a Dunánál, akiről azt tartotta a közhit, hogy még a cigánynak való tiszegős lovat is táltosnak adja el, ha pár lőtre «kezelésbe» veszi.

De nyilvánvaló, hogy itt semmi suskus nem történt s a két ló csakugyan megérte az árat. — No, nem is lett volna észszerű dolog Torjaynak befelkötni Lovagiba, különösen abban az időben, amikor a földi és égi igazságszolgáltatás és hatalom, jog, erő, bölcsesség járásenként mind abban az emberben központosult, akinek főszolgabíró volt a neve.

Már feltűnt az után messziről a hétszázéves őriási «Ebedlőia» sötét koronája, mikor hírtelen hat ember ugrott ki a bokorból fölről is, balról is.

— Allion meg, főbíró ur! Kettő a lovak zablatába kapaszkodva kényszerítette gyors megállásra az ideges állatokat, míg a többi szorosan a kocs mellett furakodott s mire a meglepett főbíró ostorhoz, puskához kapott volna, már semmihez sem nyúlhatott, mert rab volt a szó legszorosabb értelmében.

— Mit akartok itt? Hogy mertek megállítani, gazemberek? Kik vagytok — harsogta Lovagi teljes felháborodással.

Erre az egyik levette alázatosan a kalapját s meztőlalt csendes hangon: — Ne vegye rossz néven a tekintetes bíró ur, hogy megállítottuk, de igen körülményes voltunk és ne vessen meg a vacsoránkat!

— Megbolondultatok ti? Az emberek összenéztek, majd megszólal vira az előbbit: — Ló Patkó Pista vagytok, ez a bátyám, a Sándor, ezek meg, kérem, a mi embereink. Nem bántjuk mi a tekintetes bíró urat, csakunkba se jut, csak igen kérjük, ossza meg a vacsoránkat.

A főszolgabíró egyszerre látta, hogy haramiák hatalmába került. A két Patkó testvér híres szegénylegény volt abban az időben, akik a száznyelvanezerholdas Bakonyvnek ismerték minden zegzugát, ezer buvóhelyét s onnan ruccartak ki egy-egy kis kirándulásra, meg-szarcolni a szekeres kereskedőket a veszprémi vagy pápai országútra, már

Körömben az a tegérdekesebb, hogy ugyanez a lap, mely a fenti cikket közli, ugyanez a kiszolgáló olvasdóit karácsonyj romantikával.

Beckett képviselő az 1950-es év szocialista karácsonyáról cikkeztek, mikor a szocialista állam gondoskodik majd a karácsonyról és játékszerekkel, édességekkel felt kosarakat nyújt minden algytávolójának, sulyban és értékben teljesen egyforma ajándékokat, melyeket az államkincstár fizet. (Az államkincstár, mint anyádka.)

Nézete szerint 1950-ben Angliában már karácsony-miniszter is lesz, ki egész évben az ünnepek előkészítésével foglalkozik.

Beh gyönyörű karácsony is lesz ez, Bernard Shaw, a költő, bizonyára de-ve meg van vele elégedve.

aszerint, hogy melyik városban volt éppen vásár. De elég szerényen eszméltek, nem igen erőszakoskodtak. Kéthárom forint sarcot vetettek ki egy-egy kereskedőre s ha az ellenállás nélkül megfizette, békésen mehetett tovább. A kereskedők akkoriban ezt a sarcot már lassan bele is kalkulálták a portékák árába mint manapság — tessent fel — a forgalmi adót.

Lovagi főbíróit azonban éktelen háragra lobbantotta ez a violence, amelylyel megmerék fosztani szabadságától.

— Bitangok! Felkötöttek hemelettek, ha azonnal el nem engedtek!

Patkó Pista még szelidebben s alázatosabban szolt, mint az előbb:

— Igen kérik, tekintetes ur, ne haragudjon, hanem fogadja el a meghívásunkat, igazán szívesen látjuk.

Azzal már karon is foxtak kétoldalról s oly szívesen tessékelték, hogy semmit sem tettek s akarva, nem akarva kénytelen volt velük tartani már csak azért is, mert sekan voltak, aztán fegyverések is voltak, míg ő teljesen védtelenül állott.

A bandavezér odaszolt az egyik fiatal legénynek:

— Neked meg Marci, legyen gondod a főbíró ur lovairól! Oda vezesd a sziki erdő szélére, ott lezöb a fű.

Bevezették Lovagit vagy egy kilométernyire a tisztásra, ahol már rotyogott, pöfögött a bográcsban a birkanaprikás, melyet két öregebb haramia főzött, kevert, kóstolt nagy szakértelemmel.

A közeledő csoport láttára abbahagytak a szorgoskodást s kalapot emeltek nagy illemudással:

— Isten hozta, tekintetes főbíró ur! Lovagit letessékelték a fatuskóra s hamarosan táltaltak is, Nagy reverenciával szedegették tányérjára a legjobb falatokat s ki nem fogtak a nagy kínálásból.

A főbíró nagy dohogás-morgás közt alig-alig akart egy falathoz is nyulni, de aztán, hogy belekóstolt s megütötte orrát a zsenge bős, félkövér, rengő húsoska illata, egyik falat követte a másikat s oly becsülettel nekiállott, hogy még ő tartotta oda tányérját a renetálásra.

— Honnan szereztétek ezt a birkát, fiuk? Nagy szünet után, lassan jött meg rá a válasz.

— Ne firtassa főbíró ur, Került. Az a fő, ha talál.

Már akár lopott birka volt, akár esett búrca, bizonyos, hogy Lovagikevésszer evett jobbit életében.

A banda tisztos távolbra, csendben kanalgzott, a bandavezér meg felényült, van a kulacsot, nagy tisztelettel rá is köszöntötte:

— Anjon a teremő jó Isten, kedves főbíró urammak sok örömet, boldogságot!

Lehetetlen volt rá nem inni egyet már csak azért is, mert a birkanaprikás is igen kívánta s a főbíró kénytelen volt beismerni, hogy ha pompás volt a paprikás, a csokolli bor egy szikrát sem maradt mögötte.

Aztán oly szívesen kínáltak s úgy itatta magát, hogy lassan-lassan szabályosan körbejárta a kulacs s megered a bizalmas beszélgetés is.

— De hát bolondok vagytok ti — kezdte a főbíró — hisz előbb-utóbb csak az lesz a vége, hogy pandurkezre

kerültek s aztán csak akasztófa lesz a ringatótok.

Nagyot sóhajtott erre az idősebbik Patkó gyerek, a Sándor:

— Tudjuk, tekintetes uram, hogy így van ez megírva, de lát mit tessünk ellene? En csak azért lettem szegénylegény, mert nem akartam a császárnak szolgálni. Majdandból szöktem haza, hol jöhátan, hol gyalog s úgy vettem be magam a Bakonyba. Tudom, hogy akasztófa lesz a végem, de inkább legyen az is itthon, minthogy ott raboskodjak tízezer évig az idegenben a császár kenyerén!

Rá-rá böngöttök egyik is, másik is: — Igaza, ugy van az!

Aztán elhalgattak, hosszan elgondolkoztak valamennyien, a főbíró is, a szegénylegények is.

Haj élet, de sok bolondság van benned!

Közben fejtött a hold, odavilágított a tisztásra s megezüstözte a szürkebarokt kis csoportot, ahogy halgatva körültekintő szidón a zsarátokos tüzet.

Lovagi felkelt:

— Na, fiuk, ideje, hogy menjek! Köszönöm a szíveslátásokat!

A betyárok megemelték fővegüket: — Köszönjük, Isten áldja meg tekintetes ur!

Patkó Pista meg a bucsuzásnál némi krakogások és hümmögések után csak kinyitotta a farszával:

— Aztán igen, igen kérem a tekintetes főbíró urat, legyen jó szíved hozzánk, Fogytán a puskaporunk. Nem tudunk hozzájutni, mert itásra adják azt csak ki, ha a napoktan bajba jutunk, segítsen ki a tekintetes főbíró ur egy kis puskaporral, az isten is megáldja.

Lovagi ránezett a halkszavu emberre, meg a többi vharvert földmimóra s hirtelen elhatározással parolat adott.

— No, persze, hogy adok, csak jöjjetek be érte!

Szépén elkísérték a kocsijához, letették a bricskába az ostort, meg az elszedett duplacsövű puskát s csendes szerenenséval kívántak neki, ahogy elhajatott.

Ugy jó hét teltelt el, ahogy nagy eszmaszúrulás és síkálás után megnyitlik Davecsérben a főbíró ajtaja:

— Adion Isten jóáppot! A főbíró felelt. Egy szűros ember áll eörte, kalapját forgatja. Igen ismerős az arca, de nem tudja, hol látta.

— Mi az? Mit akarsz? Ki vagy?

— Én vagyok a Sándor, tekintetes főbíró ur, tetszik tudni, a múltkoti vendégátó gazda. Előttöm, könyörgöm, az igért puskaporért, mert most már igen megszorultam.

A főbíró ránéz, összeráncolja a szemöldökét, erősen gondolkodik, látszik, hogy mindenféle zavaros indulat, gondolat hánytörög az agyában.

Aztán leül, ír pár sort és cseppet a hajdunak.

A huszár belép nagy sarkantyupengetéssel:

— Parancsol tekintetes főbíró ur?

— Vidd ezt az irást a boltos zsidóhoz, itt a pénz. Hozol erre két font puskaport. De azonnal, értetted?

— Igenis, instálom.

Pár perc múlva már ott is volt a löpor s a főbíró átadta a szegénylegénynek.

— Ne! Itt a puskaportok! Láttátok, hogy egy Lovagi beváltja az ígérteit! De azt mondom neked, Patkó Sándor, hat órát adok, hogy elkotródiatok, mert hat óra múlva rátok eresztem a fűrés minden panduriát! Megértetted?

— Igenis, meg! Az Isten áldja meg a tekintetes urat jószágért, — köszönt el illedelmesen az ajtóban.

— No, hát mind a vizig szárazon!

Mire azonban hat nap múlva nekioldultak a pandurok, csendlegények a betyároknak, persze, hogy már hirukeyomukra sem lettek a nagy reagegben.

ASSZONYOM! Toilette készítő: POUDBE "MOR PARMUM" BOUJOIS-PARIS

MŰLABAK, MŰYAROK EGYENESTARTÓ ÚZÓK, BETEGTARTÓ K-C-IK EGYENESTARTÓZÓ SCHÖNERUNY VÁLLALAT

NYILTÉR.

Örv. Pukkel Ferencné szül. Vinkler Juliana ugy a maga, mint a rokonság nevében is, fájda mas szívvel jelenti, hogy szeretett fiu, legjobb apa és rokon

SIPOS KÁROLY BUTORGYÁROS

1926. évi január hó 13-án reggel fél 8 óraker hosszú szenvedés után 60 éves korában az Urban csendesen elhunyt.

Megboldogult halottunk földi maradványait f. hó 15-én d. u. 2 óraker fogjuk a Senta-ut 3. alatti gyászházból a Senta-ai temetőben levő családi sírban örök nyugalomra helyezni.

Az elhunyt lelke áldveért az engesztelő szentmisézokat folyó hó 16-án d. e. fél 10 óraker fog a Szt.-Teréz templomban bemutattni.

Emléke örökké élni fog közöttünk.

Az elhunytat gyászolják még: Sipos Lajos és ifj. Sipos Károly gyermekei, Radóczy Lajosné nővére férjével, gyermekeivel és unokaival. Továbbá számos rokona és ismerőse.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felelősen jó férjem, illetve éd sapánk elhunytá alkalmából részvétükkel temetésén való megjelenésükkel mely fajdalmunkat enyhíteni igyekeztek — ezton mond köszönetet Vel.-Kikinda, 1926. január 13.

Özv. Fischer Edéné és gyermekei.

A Baranyai Menekültek Gazdasági Szervezete beogradi csoportja ÉVI KÖZGYÜLÉSÉT

folyó hó 17-én vasárnap a Kafana Petrograd nagytermében tartja meg melyre ezton hívja meg a tagokat a

Vezetőség

Hirdetmény

A hrvatska-neuzsini roma kath. hitközség f. é. január 30-án d. e. 10 óraker a község-házán árverés uton háza adja 1926. évre a templom tulajdonát képező és a hajducsicai község határában fekvő 363 és fél kat. hodaat létező jönnőségi legelőt.

Fe tétlek megtudhatók a hrvatska neuzsini rk. plébánia hivatalban (Bánát).

Plébániahivatal.

Versenyárgyalási felhívás

Alulírottak versenyárgyalást hirdetnek az u. n. Kunetz-féle totken építendő egy emeletes üzlet és lakóházuk

- I. föld, kőműves és o'helyező
II. vasbeton és műkö
III. ács
IV. cserépfedő
V. bádogos
VI. asztalos, lakásos, üveges és mázólo és
VII. vas munkára és anyag szállításra.

A költségvetés és vállalati feltételek valamint a tervek Macshovics Benedek és Hadnagy Géza építészeti irodájában tekinthetők meg.

A zárt ajánlatok 1926. évi január hó 24-én d. u. 3 óraker felet megnevezett irodában nyujtandók be.

Čović Vince és Társai Rudićeva ulica 3.

Broj 34/1926.

Oglas

Dana 18. januara 1926. god. održaće se u opštini Kneževi-Vinograd god šnji marveni i robeni (sajam) vašar na koji se može do terati svakoovrsno blago, potičuće iz razara ženih opština to providjeno valjanom i ispravnom putnicom.

Kneževi-Vinograd, 11. januara 1926. g.

Opštinsko poglavarstvo

Novisadi izr. hitközség 1-1926. sz.

Pályázat

A novisadi izr. hitközség o'ljárósága az üresedésben lévő

templomszolgai állásra pályázatot hirdet.

Pályázótól megkiván'tatik, hogy Pályázótól megkiván'tatik, hogy legyen és hitközségeknek elő mádkozni tud on.

Javadalma és évi 18 000 dinár, szabad lakás és a szokásos mellékjövödelmek.

Az állás f. é. március hó 1-én elfoglalandó, miért is a pályázók felkértnék, hogy képesítést, életkort és családi állapotot igazoló okmány másolataikkal felszerelt pályázati kérvényei et legkésőbb f. é. február hó 1-ig ahul-írott igazgatósághoz beüldeni sziveskedjenek.

Harminc éven alóli pályázók előnyben részesülnek. A költségeket csak a meghívottaknak térítjük meg.

Novisad, 1926. január 1.

Klein Armin jegyző.

Dr. Lustig Nándor elnök.

Műhely áthelyezés.

Értesítjük b. megrendelőinket és ismerőseinket, hogy asztalosműhelyünket Dulićeva ul. 47 szám a.ó. áthelyeztük 13. Novembra ut. 9.

(volt Bajai-ut, Puk el ház). Egyben felhívjuk a n. é. község figyelmét, hogy b. áthelyeztetéseket és építési-ívitásokat és minden a szakmánkba vágó munkát a legutányosabb áron vállalunk.

A n. é. község bővebbi pártfogását kéri

Zvečan és Madarász

épület és butor asztalosok 13. Novembra (Bajai) ul. 9.

SCHLAGER BÜRÖNDÖS

30 %-os árengedménye Legújabb divatu női ruhákban, sa ut használatnyú berendezett ut és kóci n. c. szeszerekben, legismertebb férli pénz-, órák és szivartárban és

büröndökben

Schlager Henrik speciális büröndös és boraru szakcsetében

Eladó gyógyszerár

Vojvodina egyik nagy városában leédozó feltételek mellett.

Am a novisadi főkiadóhivatalban.

Uradalmi tej

(e elleg házhoz szállítva is)

1-a teavaj hab tejszín

PIUKOVITS JÓZSEF tejszínok Jelaš'eva ul. 1. — Telefon 541

Eladó ház üzlettel!

Sentán, főtéren, városházával szemben, ház, modern nagy lakással, fürdőszoba, mosókonyha, minden mellékkeliséggel, vízvezeték, artézi kut az udvarban, nagy raktárhelyiség, alsó lakás, halál-ésot miatt eladó. — A házban 30 éve fennálló nagy rövidárúzólet van, mely pom és berendezéssel együtt, esetleg anélkül is eladó. Kivánság szerint az egész áruaktör is átadható. Lakás és üzlet vétel után azonnal elfoglalható.

Érdeklődni a tulajdonosnál: GRÓF JÓZSEF, SENTA

Elsőrendű

bánati

szalámit

készít

LJUDEVIT RIHA I SIV SZALÁMIGYÁRA VEL. KUNDA (bánát)

mely a legmodernebbül van berendezve. — Szállít, zsirt, szalonnát és e szakmába vágó egyéb cikkeket.

Képviselő minden nagyobb városban.

Legolcsóbb áron kaphatók

FAJ-KANÁRMADARAK

(himmlés és nőstények) STEINFELDEL, WEISZ KEFEGYÁRBAN TELEFON 1-38

BÜKKHASÁB

házon szállítva 100 kg 30-— din., aprítva 100 kg 20-— din. bécsi díkokkal 100 kg 30-— din. 100 kg 20-— din. a legolcsóbb napi áron, kérésre felgyártunk minden nagyobb mennyiségben olcsón kapható. — Minden megrendelést olcsón vállal. RADO MIR PALJIC, SUBOTICA Telefon 839. Teh rpaljaudivar. Telefon 839.

FAKERESKEDÉS

Szlovonja nagyobb forgalma megvárosában 25 éves kiterjedt vevőkörrel tegegegg miatt házzal együtt jutányos áron eladó esetleg bérbeadó. Kégyelmes, azonnali beköltözhető lakás, villanyvilágítással és vízvezetékkel ellátva. — Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Művészeti munkák, szobrok, plakettek, díszítványok és ipari öntvények tervezését és öntését. Ga'vanizálás — bronzolás — patinázás. CSISZÁR JÓZSEF MONTÓDÉJE, SUBOTICA Skad r'sva ulica 10326 Tanoncok felvételek

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Tel. 198 és 192. Táviratcim: Kenderipar. Detailüzlet: Városi bérpalota. Enyross és irodák: Wilanova ulica 7.

UTITAKARÓK és LÓPOKRÓCOK LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁSA

6000

dinár segélyt fizet tagjainak szülés esetén az Első Vojvodinai Szülészeti Egyesület. Tagokat állandóan felvesz Trambit'ska ul. 3. sz. a. iroda helyiségben.

Vidéli tagokat felvesznek a következők: Horgošon: Timár adótitizt község-háza, Martonóson: Dušan Vasić nagy. közs. pénztáros és Nikola Milinov állományzó. Sentán: Kopasz Kálmán kántor. Molont: Géza Ambrus tanító, Adán: Huszág Dezsőné asztalos. St.-Bečején: Komenda János nyugalmazott tanító.

Kaucióképes önálló bétisztító kerestetik a Bélipar r. t.-nál Subotica

KORZÓ MOZI

Január 11-17. Hétfő - vasárnap. Egész héten Suboticián először! A legnagyobb publikum-film RIN-TIN-TIN Az úserdők réme...

LIFKA MOZI

Január 11-17. Hétfő - vasárnap. Egész héten. - Meghívó a BAGDADI TOLVAJ 2 rész 11 felvonásos...

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetű és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.

NARODNI BIOSKOP NEPMOZGO

Január 14-17-ig, csütörtökig. Marceo az akrobata királya. Cirkuszi akrobacia, kalendor film 6 felvonásban.

HÁZASSÁG

Férfihezadám rekonvalesz, fényképezőgéppel, gépjárművel, állampolgárság, 10 állás-biztosítva...

KANADÁBA

Földmunkások és telepes családok. A kanadai kormány 1926 tavaszára megengedte földmunkások és parasztesládok kivándorlását.

Cseh samottégla

minden méretben és samottégla legelősebbekben Cserépkályhák 1300 D.-től feljuttatva kapható Mihajlo Takac...

VÉTEL-ELADÁS

Két modern káoszoba eladó. Választva 22. szám alatt. 214

17 zongorák, pianók, csakis elsőrendű világ-márkák, a leghosszabb leírású részletfizetésre...

KÉVAI ADOLF

SUBOTICA 21. sz. Sokolska ul. 2 alá (Kovácsok utcája) Kupa-külső helyére át...

1 liter kitünő siller bor 7 dinár. 1 liter kitünő fehérbor 8 dinár

Továbbá: Kárpátok ürmös bilagyi vörös, édes borok, igen olcsón kaphatók 1 liter finomított szesz 50 dinár.

Gépmérnök, ki 10-15 évtől külföldön végzett, megfelelő állást keres. Munkakeresés...

Kinderinstitutein mit mehrjähriger Praxis, perfekte Deutsch- und Kavier-sucht Stellung in Sombor.

Raktár-helyiség

padló és száraz, vasútállomásnál, nagy befutópályával, 1926 év februárjában épült.

Irodakasszony gép- és gyorsírási gyakorlati helyből angolul is tud magyarul beszélni.

ÜZLETI KÖNYVEK

OLCSÓBBAK MINT BÁRHOL NAGY ÁRLESZÁLLÍTSÁG KEUMANN MÓR Könyv-, zenemű-, írószercs papírkereskedésében Subotica Karadjordjevi tr. 12.

KÜLÖNFÉLT

Hőhangu, használt pianót keresek bérbé. Cím a kiadóban. 254

Orosz és jó naplón csakis Németh Marcell üzletében, Subotica, Pašićeva ul. 8. kapható.

Ház eladó 45.000 dinárért. VI. Botičeva ul. 3. 287

Graham kenyér gromer- és cukorhajszók naponta friss karlsbadi kószereget...

MAYER ALFRED villanyóra berendezett üzletében Subotica, Kaleszicza mellett

Cipőfelsőrészkesztéshez az összes berendezés minden elengedhető. Eladó...

Korpa előnyös áron kapható Kéhalt-malomban, Senčanski put. Telefon: 31. 304

BELTÉREN

Keresek két vagy 3 s obas lakást megfelelő helyiségekkel azonnali belső felújításra...

Földbirtokot keresünk külföldi nagyüzemben megvételre Budapestban. Bega hirdető és közvetítő Vel-Beckerék. 294

Farkaskutya Fiumei névvel halott, veszett Nikola Kukuljević ul. 6. szám alatt volt vissza...

Irodának alkalmas helyiséget a környéken kerestek. Cím a kiadóban. 249

Különbeírattal éppen bevezetett könyv kiadó. Cím a kiadóban. 249

Minden második sorsjegyet 1.000.000, 500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 25.000, 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500, 200, 100, 50, 20, 10, 5, 2, 1 dinár értékű sorsjegyek...

Suboticián Csepelvárosi Banka zálogkasszája Aleksandrovićeva 4. Állásdólm fogadást kölcsönöket elszerezésre és mindenféle árukra. 823

Függőstánál különbeírattal éppen bevezetett könyv kiadó. Cím a kiadóban. 305

Keresünk

fiatalabb intelligens iskolázott ELADÓT J. MEINL D. D. NOVISAD

Bevezetett székely könyvvel Kárpát-Ércs. V. utca, Csika-piac. 274

Bevezetett székely két személyes kiadó. Cím a kiadóban. 260

Lakás birtokos. két alkalmas szoba-konyva először kiadó. Bega hirdető a kiadóhivatalban. 300

FOGLALKOZÁS

Érkereskedősegéd felvétetik Kaurman Hermann Érkereskedővel. 270

Berhelysegédet keresek azonnali belépésre. Baka Antal, a László-templom mellett. 299

Hentessegéd. ki állóan dolgozik, állást keres. Kovács, Juleva ul. 32. 272

Akác szőlőkaró

szőlőszőlő áron kapható Szemző Bélánál Subotica, Brozova ul. 2. 309

Házaknál díszítést elvállal Kovács, Juleva ul. 271

Újsághirdető szonyok a reggeli órákban kerestelek. Cím a kiadóban. 298

P. TESLIĆ, SISAK szesz- és szeszfinomítógyára, továbbá likör, rum, konyak- és szénsavoyára és pálinkanagyfőzdéje, Sisak

Győződjék meg róla, hogy a Teslic-féle francia likörök a legjobbak!!

Képviselet az egész Vajdaság részére: MINERALIJA M. Matić i Drug NOVISAD, USTAVSKA UL. 29 Telefon 489 Taviratcím: MINERALIJA NOVISAD